

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SERAMİK ANASANATDALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**KORİNTH SERAMİKLERİ BEZEMELERİ VE ÖZGÜN FORMLAR
ÜZERİNE UYARLANMASI**

Hazırlayan
Seval ZANAT

Danışman
Yrd. Doç. İ. Alp ÇAM

İZMİR - 2012

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Korinth Seramikleri Bezemeleri ve Özgün Formlar Üzerine Uyarlanması**” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

.../.../...

Seval Zanat

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü' nün/...../..... tarih vesayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'ninmaddesine göre Seramik Anasanat Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Seval ZANAT'ın "**Korinth Seramikleri Bezemeleri ve Özgün Formlar Üzerine Uyarlanması**" konulu tezi/projesi incelenmiş ve aday **24.7.12** tarihinde, saat **11.00** da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini/projesini savunmasından sonra **60**. dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin/projenin **Benimle**.....olduğuna oy **Balığı**.....ile karar verildi.

BAŞKAN

ms. Dev. i. ASP C. AM

ÜYE

Prof. Devrim Civan

Prof. Dr. S. S. S. S.

ÜYE

Yrd. Doç. Vedat KACAR

Prof. Dr. S. S. S. S.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

TEZ/PROJE VERİ FORMU

Tez/Proje No:

Konu Kodu:

Üniv. Kodu:

Tez/Proje Yazarının

Soyadı: ZANAT

Adı: Seval

Tezin/Projenin Türkçe Adı: Korinth Seramikleri Bezemeleri Ve Özgün Formlar Üzerine Uyarlanması

Tezin/Projenin Yabancı Dildeki Adı: The Ornaments Corinthian in Ceramics and Their Adjustments To Original Forms

Tezin/Projenin Yapıldığı

Üniversitesi: D.E.Ü.

Enstitü: G.S.E.

Yıl: 2012

Diğer Kuruluşlar :

Tezin/Projenin Türü:

Yüksek Lisans:

Dili: Türkçe

Doktora:

Sayfa Sayısı: 69

Tıpta Uzmanlık:

Referans Sayısı: 14

Sanatta Yeterlilik:

Tez/Proje Danışmanlarının

Ünvanı: Yrd. Doç.

Adı: İ.Alp

Soyadı: ÇAM

Türkçe Anahtar Kelimeler:

- 1- Seramik
- 2- Korinth
- 3- Bezeme
- 4- Korinth Seramikleri
- 5- Bezeme Çeşitleri

İngilizce Anahtar Kelimeler:

- 1- Ceramic
- 2- Corinthian
- 3- Ornament
- 4- Corinthian Pottery
- 5- Ornament Types

Tarih:

İmza:

Tezimin Erişim Sayfasında Yayınlanmasını İstiyorum Evet Hayır

ÖZET

Antik Çağ'ın önemli bir liman kenti olan Korinth'te, M.Ö. 8. yüzyılın üçüncü çeyreğinden itibaren kendine özgü bir seramik sanatı gelişmeye başlamıştır. M.Ö. 6. yy.'ın sonuna kadar tüm Yunan dünyasında kullanılmıştır. Adını üretim yeri olan Peloponessus'un kuzeyinde yer alan Korinthos kentinden almıştır.

M.Ö. 8. yüzyılın ortalarından itibaren Korinth çanak-çömleği form ve stil bakımından üstün bir seviyeye ulaşmıştır. Korinth'li ustalar, M.Ö. 8. yüzyılın son on yılında geometrik gelenekten hızla uzaklaşarak yeni bir akıma girmişlerdir. Korinth'in iyi biçimlendirilmiş ve belli bir düzen içerisinde bezenmiş Geç Geometrik vazoları üzerinde yuvarlak hatlı figürler denenmeye başlanmıştır. Önceleri deniz kuşları işlenmeye, daha sonra da bu yıllarda Korinth'li sanatçılar Geç Hitit stilinin de etkisiyle, eserlerinde insan, aslan ve mitolojik yaratıkları resmetmişlerdir.

Pek çok yapılan araştırmaya göre de M.Ö. 8. yüzyılın ortalarından başlayarak Korinth seramiği diğer kentlere de ihraç edilmektedir. Günümüzde Anadolu'da yürütülen birçok kazıda Korinth seramikleri ele geçmiştir. Bulunan bu Korinth seramikleri yardımı ile kronoloji konusu da açıklığa kavuşmuştur.

Korinth seramikleri stil değişikliklerine göre kendi içlerinde gruplandırılmıştır:

1. Protokorinth Dönem;

- a. Erken Protokorinth Dönem
- b. Geç Protokorinth Dönem
- c. Orta Protokorinth I-II Dönemi

2. Geçiş (Transisyonel) Dönemi

3. Korinth Dönem;

- a. Erken Korinth Dönem

b. Orta Korinth Dönem

c. Geç Korinth Dönem

Bu evrelerde korinth seramiği form ve bezemelerinin gelişimi ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir.

Korinth seramiğinde başta kil olmak üzere kullanılan malzemeler bezemelerin oluşumuna etki etmektedir. Formlardaki bezeme teknikleri ve biçimleri korinth seramiğinin kimliğini açıklamaktadır ve bu bezemeler çok çeşitlilik göstermektedir. Teknik ve biçimlerin etkisiyle, genel olarak ve kendi içlerinde gruplara ayrılmışlardır. Bezeme tekniği; dış çizgili (outline) teknik ya da kontur teknik olarak da bilinen, Korinth'te ilk örnekleri erken Protokorinth'le verilen ve 1. ve 2. dış çizgili teknik olarak gruplandırılmıştır. Bezeme çeşitleri; geometrik bezemeler, hayvan figürlü ve insan figürlü bezemeler olarak gruplandırılmıştır.

ABSTRACT

Corinthian which is an important port city in Ancient Age, began to develop a unique ceramic art from the third quarter of the century B.C. It is used in Greek world until the end of 6th. century B.C. The name of the city of Korinthos was located north of Peloponessus where it is produced.

Since the mid-century of 8th. B.C. Corinthian pottery reached a level superior in terms of form and style. The masters who were Corinthian , rapidly away from geometric tradition and entered the new trend in the last decade of the 8th B.C. The Corinthian Late Geometric vases which were well formed and decorated in a specific order, were started to trial on the rounded figures. Initially, the Corinthian artists painted sea birds then they were effected by Late Hititite style and began to painted human figures, lion, mythological creatures on their works.

According to the many researches, Corinthian pottery started to export to the other cities in mid-century of 8th. B.C. Today, Corinthian pottery have been recovered in many excavation carried out in Anatolia. By the found out this Corinthian pottery, it was helped that the issue of chronology became clear.

According to the style changes the Corinthian pottery are grouped in themselves:

1. Protocorinthian Period;

- a. Early Protocorinthian Period**
- b. Late Protocorinthian Period**
- c. Middle Protocorinthian I-II Period**

2. Transion Period

3. Corinthian Period;

- a. Early Corinthian Period**
- b. Middle Corinthian Period**
- c. Late Corinthian Period**

These stages are studied in details the development of Corinthian pottery forms and decorations.

Corinthian ceramics is mainly affecting the formation of clay decorations, including the materials used. Corinthian pottery techniques and forms of decoration, explains the identity of the forms and decorations vary highly. Due to technical and forms, in general, and the groups are separated among themselves. Decoration technique; which are known that outline technique or counter technique are grouped 1. and 2. outline technique, their examples are seen in Protocorinthian period. Types of decoration; geometric decorations, animal figured and human figured are grouped.

ÖNSÖZ

Geçmişten günümüze kadar olan süreçte tekniği, üslubu ve süsleme elemanlarının çeşitliliği bakımından tarihte çok önemli bir yere sahip Korinth seramikleri kendi döneminde olduğu kadar günümüzde de etkisini sürdürmektedir.

Eğitimim boyunca ilgimi çeken Antik Çağ bezeme stilleri ile ilgili yaptığım araştırmalarda Korinth Seramiği üslubu ve bezemedeki çeşitliliği yönünden ilgimi çekmiştir. Bölüm başkanım Prof. Sevim ÇİZER'E, özgünlüğü, çeşitliliği ve görselliği ile geniş kapsamlı olan bu konuyu kendi özgün tasarımı olan balta formları ile kullanmama fırsat tanıyan danışman hocam Yrd. Doç. Alp ÇAM'A, araştırmamdaki kaynakların büyük bir kısmını bana sunan Ege Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Gürcan POLAT'A, bu araştırmayı yapmamda bana destek olan Prof. Dr. Meral AKURGAL'A, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyesi Araş. Gör. Cenker ATILA'ya yardımları için teşekkürlerimi sunarım.

Her konuda bana destek veren aileme, tüm tez çalışmam boyunca her konuda bana sabreden, çevirilerimde yardımcı olan, maddi-manevi desteğini esirgemeyen ve sevgisinden destek aldığım Sertaç TEMİRLenk'E, Okt. Selim MARTİN'E, yine çalışmalarım boyunca kahrımı çeken ve yardım eden arkadaşlarım Dicle ÖNEY ve Aynur DURUŞKAN'A çok teşekkür ederim.

Seval ZANAT

İÇİNDEKİLER

KORİNTH SERAMİKLERİ BEZEMELERİ VE ÖZGÜN FORMLAR ÜZERİNE UYARLANMASI

YEMİN METNİ	ii
TUTANAK	iii
YÜKSEK ÖĞRENİM KURULU DÖKÜMANTASYON MERKEZİ TEZ/PROJE VERİ FORMU	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ	ix
İÇİNDEKİLER	x
FOTOĞRAF LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM

KORİNTH SERAMİĞİNİN TARİHÇESİ

1.1. KORİNTH SERAMİĞİ	2
1.2. KORİNTH SERAMİĞİNİN KRONOLOJİSİ	4

2. BÖLÜM

KORİNTH SERAMİĞİNİN EVRELERİ

VE BEZEMELERİNİN GELİŞİMİ

2.1. PROTOKORİNTH DÖNEM	5
2.1.1. Erken Protokorinth Dönem M.Ö. 725-700	5
2.1.2. Orta Protokorinth Dönem M.Ö. 700-650	6
2.1.3. Geç Protokorinth Dönem M.Ö. 660/650-640	9
2.2. GEÇİŞ (TRANSİSYONEL) DÖNEMİ M.Ö. 640 – 630 / 625	13

2.3. KORİNTH DÖNEMİ	15
2.3.1. Erken Korinth Dönemi M.Ö. 625 – 600	15
2.3.2. Orta Korinth Dönemi M.Ö. 600 – 575	21
2.3.3. Geç Korinth Dönemi M.Ö. 575 – 550	22

3. BÖLÜM

BEZEME TEKNİKLERİ VE ÇEŞİTLERİ

3.1. BEZEME TEKNİKLERİ	24
3.1.1. Dış Çizgili (Outline) – Kontur Teknik	25
3.1.1.1. Teknik 1	25
3.1.1.2. Teknik 2	25
3.1.2. Çok Renkli (Polycrom) Teknik	26
3.1.3. Siyah - Çok Renkli (Polycrom) Teknik	27
3.2. BEZEME ÇEŞİTLERİ	29
3.2.1. Geometrik Bezemeler	29
3.2.1.1. Dikey çizgiler	29
3.2.1.2. Dörtgenler	30
3.2.1.3. Üçgenler	30
3.2.1.4. Saç Örgüsü – Giyosh Motifi	31
3.2.1.5. Dama tahtası	31
3.2.1.6. Meander Sırası	32
3.2.1.7. Spiraller	32
3.2.1.8. Dil Sıraları	33
3.2.1.9. Sarmallar	33
3.2.1.10. Çarpılar	34
3.2.1.11. Gamalı Haç Motifi	35
3.2.1.12. Kırık Merdiven Sıraları,	35
3.2.1.13. Z, S, Sıraları	36
3.2.1.14. Zigzag Dizileri	36
3.2.1.15. Balık Pulunu Andırır Bezemeler	36
3.2.1.16. Kompozit Bezemeler	37

3.2.1.17. Noktalar ve daireler	37
3.2.1.18. Işımlar	38
3.2.2. Bitkisel Bezemeler	38
3.2.2.1. Palmetler	38
3.2.2.2. Lotuslar	40
3.2.2.3. Rozetler	41
3.2.3. Hayvan Figürlü Bezemeler	42
3.2.4. İnsan Figürlü Bezemeler	44
3.2.4.1. Mitolojik Konulu Sahneler	44
3.2.4.2. Destanlar	44
3.2.4.3. Ziyafet Sahneleri (Banket-Banquet)	45
3.2.4.4. Araba Yarışları	46
3.2.4.5. Günlük Yaşam	52
3.2.4.6. Müzik ve Dans Sahneleri	55
3.2.4.7. Seks Sahneleri	56
3.2.4.8. Komastlar	58
3.2.4.9. Kadın Şöleni	58
SONUÇ	61
TERİMLER SÖZLÜĞÜ	62
KAYNAKÇA	68
EKLER: UYGULAMA FOTOĞRAFLARI	
ÖZGEÇMİŞ	

RESİM LİSTESİ

Resim 1: Harita: Peloponnesse	3
Resim 2: Tablo: Korinth Seramiği Kronoloji	4
Resim3: Kotyle	6
Resim4: Oinochoe	8
Resim 5: Chigi Olpesi	11
Resim 5A: Chigi Olpesi	12
Resim 5B: Chigi Olpesi	13
Resim 6: Kotyle	14
Resim 7: Eurytios Krateri	16
Resim 7A: Eurytios Krateri	16
Resim 8: İçbükey Pyxis	17
Resim 8A: İçbükey Pyxis	17
Resim 8B: İçbükey Pyxis	18
Resim 8C: İçbükey Pyxis	18
Resim 8D: İçbükey Pyxis	19
Resim 8E: İçbükey Pyxis	19
Resim 8F: İçbükey Pyxis	20
Resim 9: Destekli krater	21
Resim 9A: Destekli krater	21
Resim 10: Alabastron	23
Resim 11: Aryballos	25
Resim 12: Aryballos	26
Resim 13: Olpe	27
Resim 14: Aryballos	28

Resim 15: Dikey Çizgiler	30
Resim 16: Dörtgenler	30
Resim 17: Üçgenler	31
Resim 18: Saç Örgüsü	31
Resim 19: Dama Tahtası	32
Resim 20: Meander Sırası	32
Resim 21: Spiraller	33
Resim 22: Dil Sıraları	33
Resim 23: Sarmallar	34
Resim 24: Çiftli Sarmal	34
Resim 25: Çiftli Sarmal	35
Resim 26: Gamalı Haç	35
Resim 27: Kırık Merdiven Sıraları	35
Resim 28: Z, S, ZigZag Dizileri	36
Resim 29: ZigZag Dizileri	36
Resim 30: Balık Pulunu Andırır Bezemeler	37
Resim 31: Kompozit Bezemeler	37
Resim 32: Noktalar ve Daireler	37
Resim 33: Noktalar ve Daireler	38
Resim 34: Işıklar	38
Resim 35: Kotyle	39
Resim 36: Palmetler	40
Resim 37: Uçları tomurcuklu ve çiçekli kıvrık dal süslemeleri	41
Resim 38: Çiftli Lotus	41
Resim 39: Dörtlü Lotus ve Türevleri	41

Resim 40: Doldurma Motifleri	42
Resim 41: Alabastron	43
Resim 42: Alabastron	43
Resim 43: Krater	45
Resim 44: Aryballos	45
Resim 45: Berlin Aryballosu	47
Resim 46: Macmillan Aryballosu	48
Resim 47: Erythrai Oinochoesi	49
Resim 47A: Erythrai Oinochoesi	50
Resim 48: Taranto 4173 Aryballosu	51
Resim 49: Seramik Levha	52
Resim 50: Seramik Levha	53
Resim 51: İki Tarafı Bezemeli Levha	54
Resim 52: Aryballos	55
Resim 52A: Aryballos	55
Resim 53: Phiale	56
Resim 54: Lekythos	57
Resim 55: Şişe	59
Resim 56: Şişe	60

GİRİŞ

Korinth seramiklerinin bezeme çeşitleri ve özgün formlar üzerine uyarlanması isimli bu tez çalışmasının amacı belli bir döneme damgasını vurmuş ve hatta kendisinden sonraki dönemlerde üretilen seramikleri bezeme öğeleri ve dekorasyon açısından etkilemiş Korinth seramiklerinin araştırılmasıdır. Bu amaç kapsamında bezeme; teknik, malzeme ve bezeme elemanları gibi ana başlıklar altında incelenmeye çalışılmış ve ortaya çıkan dekorasyon tipinin yeni ve özgün formlar üzerine uygulanması amaçlanmıştır.

Tezin I. Bölümünde; mevcut arkeolojik malzemeler incelenerek hazırlanmış yayınların derlenmesi, arkeolojik araştırmalar sonucunda ortaya çıkmış seramik kronolojilerinin karşılaştırılması ve bölgesel ilişkileri ortaya koyan tarihsel haritaların incelenmesiyle Korinth seramiğinin tarihçesi araştırılmaya çalışılmıştır.

Tezin II. bölümünde ise Korinth seramiğinin kendi içerisindeki gelişiminin ve buna bağlı olarak çeşitlenen bezeme evrelerinin mevcut yayınlar rehberliğinde araştırılması amaçlanmıştır.

Tezin III. Bölümünde kronolojisi ve üslubu genel anlamda bilinen korinth seramiğindeki bezeme öğelerinin tekniği ve bezeme çeşitleri detaylı bir şekilde incelenerek bezeme öğelerinin konu ve anlam bakımından açıklanması amaçlanmıştır.

IV. bölümde ise ilk üç bölümde ortaya çıkan çeşitli bezeme teknikleri ve öğelerinin hem özgün formlar üzerine dekor öğesi olarak uygulanması hem de bu bezeme çeşitlerinden yola çıkılarak özgün formlar oluşturulmasına çalışılmıştır.

1. BÖLÜM

KORİNTH SERAMİĞİNİN TARİHÇESİ

1.1. Korinth Seramiği

Antik Çağ'ın önemli bir liman kenti olan Korinth'te, M.Ö. 8. yüzyılın üçüncü çeyreğinden itibaren kendine özgü bir seramik sanatı gelişmeye başlar.¹ M.Ö. 6. yy.ın sonuna kadar tüm Yunan dünyasında kullanılır. Adını üretim yeri olan Peloponessus'un kuzeyinde yer alan Korinthos kentinden alır.

Aslında Korinth, Neolitik Dönem'den itibaren vazo üreten bir merkezdir. Özellikle geometrik dönem seramiği buluntular bakımından oldukça önemlidir. Korint'in Geometrik Dönem vazoları, Erken Geometrik (M.Ö. 875-825), Orta Geometrik (M.Ö. 825-750) ve Geç Geometrik (M.Ö. 750-720) dönemler olmak üzere üç zaman dilimi içerisine yerleştirilir.²

Erken Geometrik Dönem'de en yoğun görülen kap formları oinokhoe ve kyliklerdir. Orta Geometrik dönemde de bezemede panel anlayışı görülmekte, şevron, zikzak ve dalgalı çizgiler ana bezekler olarak kullanılmaktadır. Çok ender stilize insan ve hayvan figürleri yapılmaya başlanır.³ Geç Geometrik Dönem'de Korinth vazoculuğu üstün seviyeye ulaşır.

Vazo yüzeyini kaplayan ince yatay bantlar ve kulplar arasındaki frize yapılan stilize figürler ana bezeme kompozisyonunu oluşturur. Oinokhoe ve kotyle en popüler formdur.⁴

M.Ö. 8. yüzyılın ortalarından itibaren Korinth çanak-çömleği form ve stil bakımından üstün bir seviyeye ulaşır. Bunda doğu ticaretinin büyük rolü olmuştur. Korinth'li ustalar, M.Ö. 8. Yüzyılın son on yılında geometrik gelenekten hızla

¹ Cenker Atila, "Antik Yunan ve Batı Anadolu Seramiği", (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 62s.

² Meral Akurgal, **Korinth Seramiği M.Ö. 750 - 550**, İstanbul, Kasım 1997, 14 s.

³ Cenker Atila, **a.g.e.**, 64 s.

⁴ Humfry Payne, **Necrocorinthia** A Study Of Corinthian Art In The Archaic Period, Mcgrath Publishing Company, College Park, Maryland 1971, 3 s.

uzaklaşarak yeni bir akıma girmişlerdir. Korinth'in iyi biçimlendirilmiş ve belli bir düzen içerisinde bezenmiş Geç Geometrik vazoları üzerinde yuvarlak hatlı figürler denemeye başlanır. Önceleri deniz kuşları işlenmeye, daha sonra bu yıllarda, Fenikeli ve Asurlu sanatçılar, Geç Hitit stilinin de etkisiyle, eserlerinde insan, aslan ve mitolojik yaratıkları resmederler.⁵

Arkaik dönem'e değin Korinth çanak-çömleği, atölyelerin yöresel özelliklerini taşır. Pek çok yapılan araştırmaya göre de M.Ö. 8. Yüzyılın ortalarından başlayarak Korinth seramiği diğer kentlere ihraç edilmektedir. Ve günümüzde Anadolu'da yürütülen birçok kazıda Korinth seramikleri ele geçmiştir. Bulunan bu Korinth seramikleri yardımı ile kronoloji konusu açıklığa kavuşmuştur.⁶

Resim 1: Harita: Peloponnesse

http://www.sikyon.com/korinth/map_eg.html 15.05.2012

⁵ M. Akurgal, a.g.e., 14 s.

⁶ M. Akurgal, a.g.e., 14 s.

1.2. Korinth Seramiğinin Kronolojisi

Korinth seramiği üzerine yapılan çeşitli kronolojik tasnifler vardır. İlk kez F. Johansen Protokorinth dönem’le ilgili seramikleri ele almıştır.⁷ Fakat bu çalışmada, kendine özgü kil bezeme yapısına sahip Korinth seramikleri, Sikyon’da yoğun şekilde ele geçtiğinde, Sikyon üretimi olarak değerlendirilmiştir.⁸ H. Payne 1931 yılında, bu seramiklerin Korinth üretimi olduğunu tespit etmiş ve Korinth seramiği kronolojisini oluşturmuştur (Tablo 1).

	GEÇ GEO.	E.PRT. KOR.	O.PRT. KOR. 1	O.PRT. KOR. 2	G.PRT. KOR.	GEÇİŞ	ERKEN KOR.	ORTA KOR.	GEÇ KOR. 1	GEÇ KOR. 2
JOHANSEN (1923)	--	800-725	725-690	690-650						
PAYNE (1933)	8.yy.	750-700	700-675	675-650	650-640	640-625	625-600	600-575	575-550	550--
LANGLOTZ (1934)							600-575	575-550	550-530	
BUSCHOR (1940)			690/80 - 660/50	660/50-640	640-625	625-610	610-590	590-575	575-550	550-
KUBLER (1943)					650-625	625-610	615-580	580-550	550-	
WEINBERG (1943)		725-700	700-675	675-650						
VILLARD (1948)	720	720-680	680-650	650-625	630-615	625-605	615-590	605-570	575-550	
HOPPER (1948)					650-630	630-620	620-590	590-570	570-550	550-
VILLARD (1952)	740	720/10								
DUNHABIN (1954)		750-700	700-675	675-650	650-640	640-625	625-600	600-575	575-550	550-
VILLARD (1956)			680-650	650-630		630-610	620-580	600-570	570-550	
KUBLER (1959)				650-625			620-600			
COOK (1960=1997)		740/35 - 715-10	715/10 - 690/85	690/85 - 665/50	665/50-640-35	640/635-620-15	620/15-595/90			
COLDSTRE AM(1968)	750-720	720-690	690-570	570-						
AKURGAL (1983)		750-700	700-675	675-650	650-640	640-625	625-600	600-575	575-550	550-
AMYX (1988)	750-720	720-690	690-670	670-650	650-630	630-615	615-595/90	595/90-570	570-550	550-

Resim 2: Tablo: Korinth Seramiği Kronoloji⁹

⁷ M. Akurgal, a.g.e., 105 s.

⁸ Payne, a.g.e., 2 s.

⁹ M. Akurgal, a.g.e., 106 s.

2. BÖLÜM

KORİNTH SERAMİĞİNİN EVRELERİ VE BEZEMELERİNİN GELİŞİMİ

Korint seramikleri, araştırmacılara kolaylık sağlanması amacıyla stil değişikliklerine göre kendi içlerinde gruplanmışlardır. Korint seramikleri için bugün Payne tarafından ortaya konulmuş olan gruplama kabul görmektedir:

- A. Protokorinth Dönem
 - a. Erken Protokorinth
 - b. Orta Protokorinth I-II
 - c. Geç Protokorinth
- B. Geçiş (Transisyonel) Dönemi
- C. Korinth Dönem
 - a. Erken Korinth
 - b. Orta Korinth
 - c. Geç Korinth

2.1. PROTOKORİNTH DÖNEM

2.1.1. Erken Protokorinth Dönem M.Ö. 725-700

İlk Doğu etkilerinin görüldüğü bu dönemde sanat hala Geometrik Dönem ile iç içedir.¹⁰ Fakat figürler bu evrede Geometrik Döneme göre daha özenli bir forma kavuşurlar. Çoğunlukla aslan figürleri, griphon, sphinks, farklı stilize bitkisel motifler kullanılmaya başlanır.¹¹ Bu figür ve motiflerin yanı sıra eski geometrik motifler de kullanılmaya devam eder.¹² Bunlar çoğunlukla kontur tekniği ile çizilir.¹³ Bu dönemle birlikte sadece bezeme anlayışı değil, vazoların formlarında da değişimler görülmektedir. Attika'da üretilen büyük boyutlu vazoların tersine, Korinth'te oldukça küçük boyutlu vazolar yapılmıştır. Örneğin Resim 3 hassas çevresel işlemeli, ince duvarlı, küçük ayaklı derin bir kâsedir. Kahverengi-siyah daha parlak

¹⁰ Payne, a.g.e., 5 s.

¹¹ Payne, a.g.e., 7 s.

¹² Payne, a.g.e., 19 s.

¹³ Payne, a.g.e., 19 s.

astarlı dekorasyonu vardır. Skyphos'un iç yüzey kısmı siyah, dış yüzeyi üstte iki yatay çizgi, altında ince dikey bandıyla arasında "metope" dekoru yapılmış dikey zigzag çizgiler bulunmaktadır. Bunların altında yatay ince çizgiler bulunmaktadır. Vazonun alt kısmının üçte ikisi siyahtır, sadece bir adet ayırıştırma çizgisi bulunur.¹⁴

Resim 1. Kotyle

**Heidelberg Üniversitesi, Arkeoloji Enstitüsü Env. 65/10. H. 9,6
cm çap 11,3 cm. Erken Protokorinth Dönem. Hampe-Gropengiesser, s.24.**

2.1.2. Orta Protokorint Dönem M.Ö. 700-650

Orta Protokorint Dönemi I ve II olmak üzere ikiye ayrılır. Orta Protokorint Dönemi, Erken Protokorint Döneminin sonu ve Orta protokorint II' ye geçiş dönemi gibi görülür.

Orta protokorint I Döneminin en önemli özelliği, kazıma çizgilerinin figürlerin detaylandırılmasında kullanılmaya başlamasıdır.¹⁵ Kazıma çizginin kullanımına başlanmasıyla, vazo üzerine konulu sahnelerin işlenmesi ve bezemede I. dönemden itibaren siyah figür tekniğinin kullanımı yaygınlaşmıştır.¹⁶

¹⁴ C. Atila, **a.g.e.**, Resim listesi. 35 s.

¹⁵ C. Atila, **a.g.e.**, 66 s.

¹⁶ M. Akurgal, **a.g.e.**, 17 s.

Büyük boy vazoların yeni akıma uygun olarak düzenlenmesinde ilk önemli grubu, uzun boylu, tırtıl ağızlı 'oinochoe'ler oluşturur.

Orta protokorint I. döneminde bir grup Oinochoe'ler bitkisel bezemelidir. Bunların boyun bölgeleri geometrik şekiller ve küçük su kuşları ile gövdeleri ise detayları kazıma ile belirtilmiş bitkisel motiflerle süslenmiştir.¹⁷

Orta protokorint II. döneminde gelişim hızlanır, konuların çeşitliliği artar ve siyah figür tekniğinin kullanımı tam olarak yerleşir.¹⁸ Mitolojik ve efsanevi karakterler betimlenmeye başlar. Figürlerde görülen oransızlık ortadan kalkar ve karmaşık bitkisel motifler görülmeye başlanır.¹⁹ Bu dönemde daha alışıldık minyatür stilin yanı sıra figürlerin daha büyük tasvir edildiği bir çizim tekniği de kullanılmaya başlar.²⁰ Ayrıca korint seramiğinde önemli bir tarihleme kriteri de doldurma motifleridir. Orta protokorint dönem'de doldurma motiflerinin yoğunluğu artmıştır.²¹

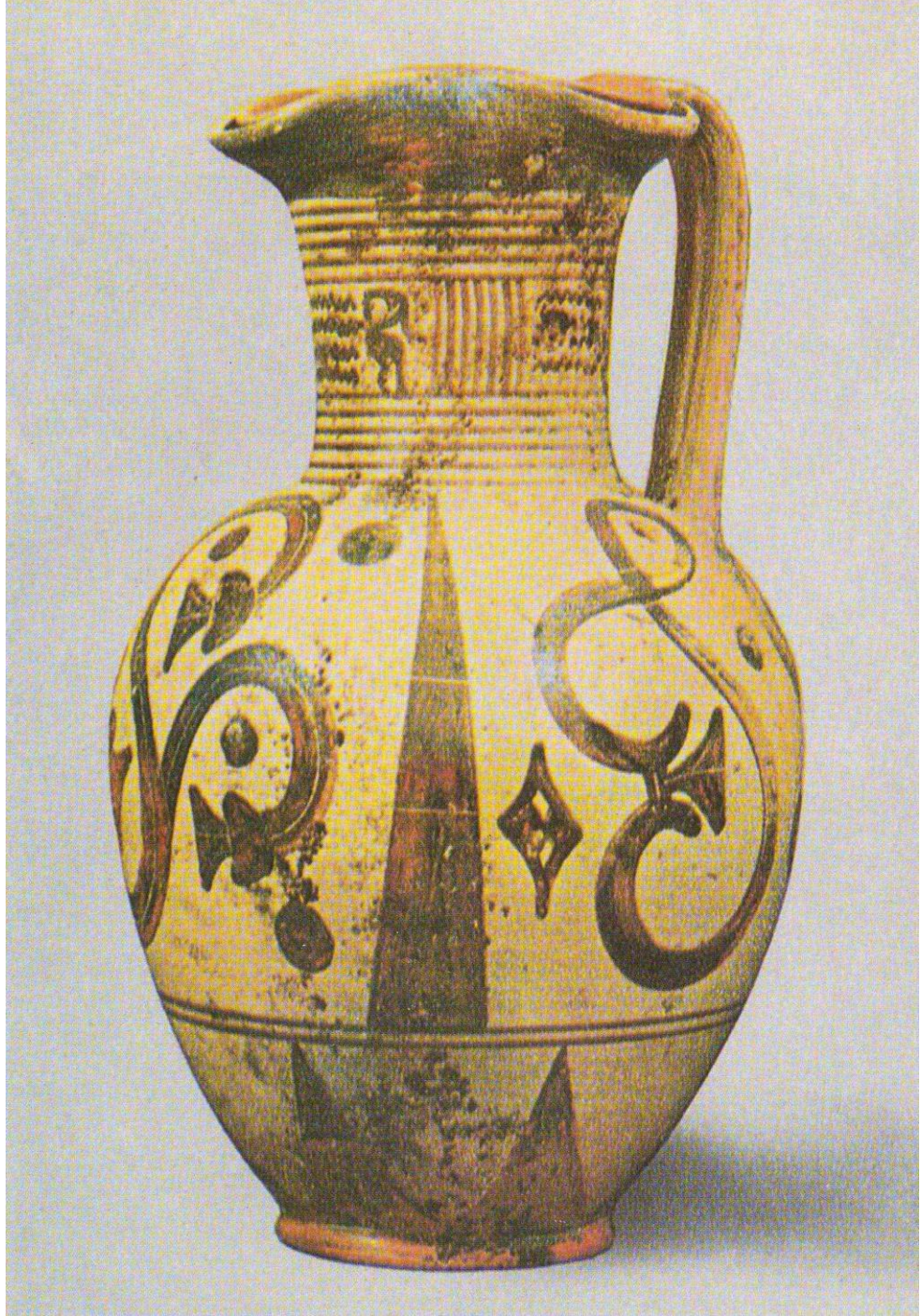
¹⁷ M. Akurgal, **a.g.e.**, 17 s.

¹⁸ Tülin Serra Somersan, "Antandros Korinth Seramikleri", Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2007, 14 s.

¹⁹ Payne, **a.g.e.**, 10 s.

²⁰ T.Serra Somersan, **a.g.e.**, 14 s.

²¹ C. Atila, **a.g.e.**, 67 s.

Resim 2. Oinochoe

**Napoli 128199. Cumae'den. H. 324 cm. Cumae Grubu. Orta Protokorinth I. Dönem. P.
Demargne, Naissance de l'Art grec. Paris 1964. s.340 Lev. 433.**

2.1.3. Geç Protokorinth Dönem M.Ö. 660/650-640

Geç Protokorinth Dönem, Korinth seramiğinin doruk noktaya ulaştığı dönemlerden biridir. Bu dönemde bezeme anlayışı bir sisteme sokulmuş, sanatçılar formlara oldukça hakim olmaya başlamış, figürlerdeki detaylar en ince noktaya kadar verilmeye çalışılmıştır.²² Kontur tekniği, silüet tekniği ve siyah figür tekniği aynı vazoda uygulanmıştır. Bu tekniklerin yanında, ressamlar figürlere daha fazla detay verebilmek için, patlıcan moru, beyaz, kırmızı, turuncu, sarı gibi ek boyalar da kullanmışlardır.²³

Aryballoslar bir önceki döneme göre daha ince ve uzun yapılmaya başlanmış, kaide iyice daralmış, neredeyse ayakta duramayacak hale gelmiştir. Bezeme anlayışına baktığımızda, omuzda kontur tekniği ile yapılmış bitkisel motifler görülür. Gövde ana bezeme alanı olarak düşünülmüş ve buraya mix teknikle yapılmış konulu sahneler işlenmiştir. Gövde altındaki frizde minyatür hayvan figürlü sahneler bulunur. Bu alana özellikle, köpek ve tavşanlardan oluşan av sahneleri işlenmiştir.

Kaide genel bir prensip olarak, silüet tekniği ile yapılmış ışın motifleriyle doldurulmuştur. Bu dönemde ağız kısmı insan veya hayvan başı şeklinde yapılmış, plastik görünümlü aryballoslar da üretilmeye başlanmıştır. Kadın başlı aryballoslar, seramik ve resim sanatında olduğu kadar, plastik sanatlar açısından da oldukça büyük öneme sahiptir.

Ayrıca bu dönem de minyatür işçilik bir önceki döneme oranla daha gelişmiş, yeni bir şekle bürünmüştür. Olağanüstü nitelikte çizimlerle , çok renkli temiz üslupta kusursuz bir teknik geliştirilmiştir. Johansen'in Muhteşem stil olarak adlandırdığı bu teknikte eserler veren sanatçıların içerisinde Chigi Ressamı hepsinin üzerinde yer alır.²⁴

“Chigi Ressamı'nın baş eseri olan Chigi Olpesi, Roma'da Villa Giulia Etrüsk Müzesi'nde sergilenmektedir (Resim 5). 26.2 cm yüksekliktedir. Ağız ve boyun kısmı

²² C. Atila, **a.g.e.**, 67 s.

²³ C. Atila, **a.g.e.**, 67 s.

²⁴ M. Akurgal, **a.g.e.**, 20 s.

siyah-polikrom teknikte lotus-palmet zinciri; ağzın içe bakan yüzü de benek rozetlerle dekore edilmiştir. Olpenin gövdesinde 4 adet figür süslemeli kuşak, en altta da ışınlar yer alır (Resim 5A-B). Ağızdan bir makara kulp hafif bir meyille yükselerek omuzdaki ilk bezeme kuşağına iner. Kulptan itibaren vazunun ön kısmına doğru her iki yönden “phalanx” (savaşçılar sırası) ilerlemektedir. Soldan itibaren ayağına tozluğunu geçiren, sıradaki yerini almaya koşan figürlerin heyecanı, öndekilere gidildikçe vakur bir ciddiyete dönüşür. Bunların önünde “aulos”unu (çift borulu flüt) şiddetle göklere doğru üfleyen genç, bütün sahneye hâkimdir. En ortada yüz yüze gelen savaşçıların mızraklarının çatışması ile savaş başlamıştır. Sahne karşıdan ortaya doğru ilerleyen savaşçı grubu ile sona erer. Burada da savaşçıların aralarındaki mesafe, kuşağın başlangıcında olduğu gibi belli bir düzene göre ayarlanmıştır. Sahne adeta yavaş yavaş iki yandan otaya yükselen bir heyecanın yorumudur. Aulosunu üfleyen gencin (aulet'in) önünde bulunan 4 savaşçının kalkanlarının altındaki 10 adet bacak ve bunların karşısındaki phalanks grubunun son savaşçısının mızrak taşıyan 3. kolu, bu bezeme kuşağındaki kompozisyon örneğinin görkemini hiçbir şekilde gölgelememektedir. Burada sanatçının verdiği efekt ön plandadır. Kalkanların iç ve dış yüzden tasvirleri olağanüstü bir dekorasyon oluştururlar. Söz konusu bezeme sahnesini koşan keçiler ve onları kovalayan köpeklerin bulunduğu bir friz izler.

Phalanks kuşağının altındaki geniş bezeme kuşağında tam ortada duran tek başlı iki vücutlu “sphenks”in sağında, bir aslan avı sahnesi yer alır.

Aslan avı sahnesinin hemen yanı başında yer alan Alexandros (Paris), karşısında duran Hera, Athena ve Aphrodite arasında “en güzeli” hükmünü verecektir. Her birinin yanında isimleri de yazılıdır (Resim 5B). Sfenksin solunda ise bir hizmetkâr, 4 atlı arabanın içinde yer alan efendisine doğru başını çevirmiş, atları çekmektedir (Resim 5B). Bunların ardından üzerlerinde binicilerinin oturduğu dört at ile yedekleri olan dört at, sıra ile ilerlemektedir.

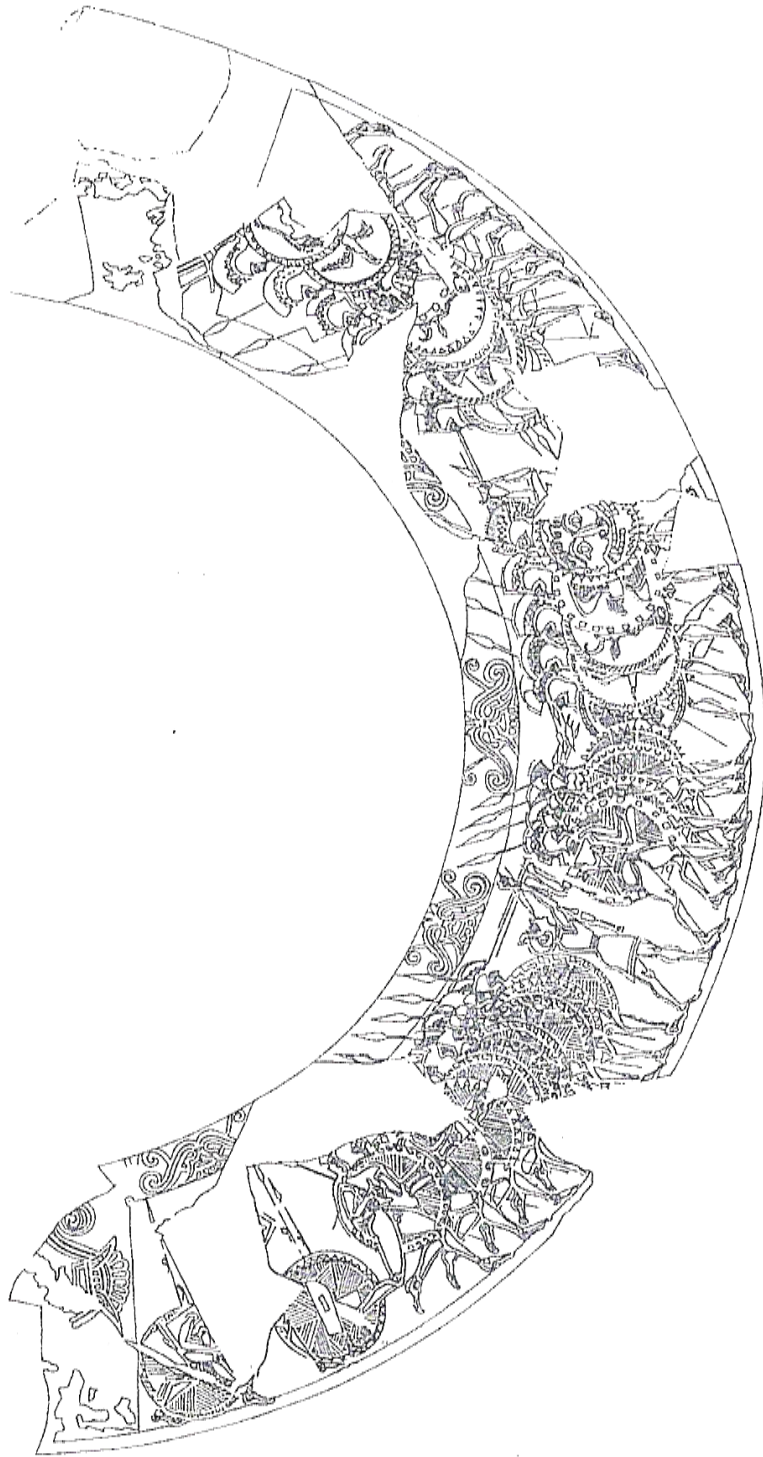
Son figürlü kuşakta bir tavşan avı sahnesi yer alır. Sırtında avladığı tavşanlar olan figür, yanında köpeği ve önündeki iki avcı ile bu kuşağa hâkim durumdadır.²⁵

²⁵ M. Akurgal, a.g.e., 20-23 s.

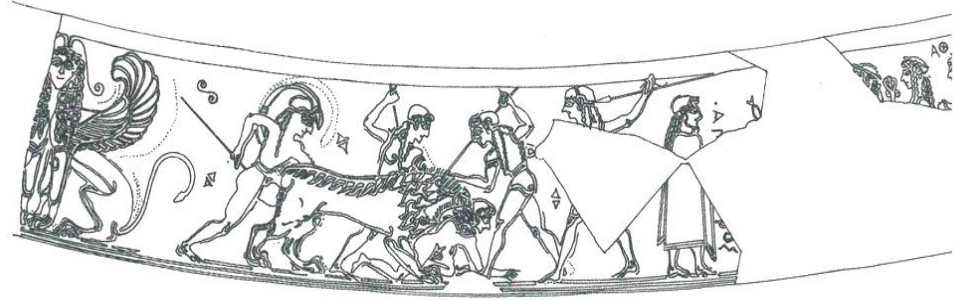
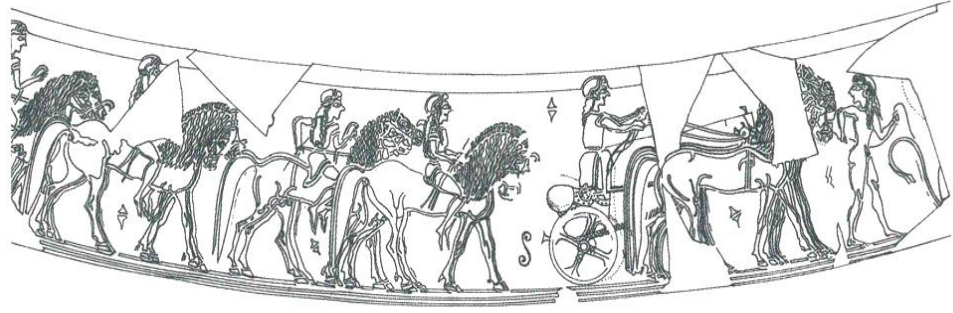

Resim 5. Chigi Olpesi

**Roma, Villa Giulia 22679. Veji'den. H.26,2 cm. Chigi Ressamı. M.Ö.650/640. Berlin
1967. Lev.X.**

Resim 5A. Chigi Olpesi.

Resim 5B. Chigi Olpesi.

2.2. GEÇİŞ (TRANSİSYONEL) DÖNEMİ M.Ö. 640 – 630 / 625

“Korinth vazoculuğunun Transiyonel Dönemi ilk kez Payne tarafından ele alınmıştır. Bu süreç Geç Protokorinth ile Erken Korinth Dönemleri arasında bir köprü işlevi görür. Bu dönemde vazo ressamlığında Geç Protokorinth’de işlenmiş mücadele sahneleri, atlılar, yarış ve av sahneleri terk edilmiş, hayvan ve efsanevi yaratık betimlemeleri bütün alanı kaplamıştır. Aslan, panter, boğa, yaban domuzu, geyik, keçi, koç, sfenks, siren ve çeşitli kuşlar vazo yüzeyine yayılmış, Oinochoe ve olpelerde de hayvan figürlü kuşlar sıralanmıştır.”²⁶

Bu dönem vazolarının karakteristik özelliklerinden biri doldurma öğelerinin kullanılış biçimleridir. Ana motif, beneklerin oluşturduğu rozetlerdir.²⁷ Bunlar Geç Protokorinth Dönem’de birer çizgiyle merkeze bağlıdır. Ancak bu süreçte merkezden kopmuş, bozularak ortaları benekli birer çembere dönüşmüşlerdir. Küçük

²⁶ M. Akurgal, a.g.e., 31 s.

²⁷ M. Akurgal, a.g.e., 31 s.

boyutlu vazolar içerisinde başta gelen kaplardan alabastronların üzerinde karşılıklı yüz yüze duran hayvanlar betimlenmiş, diğer motifler bu ana grubun etrafına sıralanmışlardır.²⁸ Aslanlar bu dönemden itibaren oldukça gerçekçi yapılmaya başlanmıştır. Yüz ve gövde detayları kazıma çizgilerle vurgulanmıştır.²⁹

Geç Geometrik Dönem'den beri üretilen ve oldukça sevilen bir form olan kotyleler, dönemin özelliklerine göre bezenerek, yoğun biçimde üretilmişlerdir. Perachora Ressamı'nın yaptığı Kotyle üzerindeki bezemeler bu dönemin iyi örneklerinden biridir (Resim 6). Formun üzerinde kenar kısmında, noktalı net bir desen vardır. Süslü fırıldak şeklinde rozet sapların yanlarına yerleştirilmiştir. Altta iki sıra halinde konturlar bulunur. Hayvan frizinde aslanlar arasında geyik bulunur. Dolgu süslemedeki "artı" rozetler kazımadır.³⁰ Hayvan frizinin alt kısmında bir sıra tekli noktalar ve iki seviyede ışık huzmesi şekli bulunur.

Resim 6. Kotyle

Boston 49.403. Perachora Ressamı. Geçiş Dönemi. Amyx III Lev.20

²⁸ M. Akurgal, **a.g.e.**, 31 s.

²⁹ Tomris Bakır, **Korinth Seramiğinde Aslan Figürünün Gelişimi**, 1982b, Aslan Tipi: 32 - 65, 84 s.

³⁰ C. Atila, **a.g.e.**, 47 s.

2.3. KORİNTH DÖNEMİ

2.3.1. Erken Korinth Dönemi M.Ö. 625 – 600

Erken Korinth Dönemi'nin en belirgin özelliği Protokorinth ve Transisyonel Dönem'de gördüğümüz, küçük vazolar içerisindeki titiz figürler yerini zamanla, sıradan ve dejenere olmuş örneklerin görüldüğü seri üretimli bir süreç alır. Kazıma çizgili leke rozetler bu dönemin karakteristik doldurma motifidir. Genel görünüşte ağır doldurma motifler söz konusudur. Beyaz nokta sıraları sıkça kullanılır. Önceki dönemlere göre kazıma çizgi ve ek boya kullanımı daha yoğundur. Açık ve koyu renk zıtlığı görülür. Hayvan figürleri daha ağır ve köşelidir. Bu dönemin hayvan figürleri ya yavaş hareket halindedir ya da hareketsizdirler.

Figür ve motif repertuarı geniştir. Büyük kaplarda hayvan frizleri kullanılmaya devam ederken küçük kaplarda bazı önemli stiller ve bezeme anlayışları ortaya çıkmıştır.³¹

Erken Korinth Dönemi'nin sonuna doğru ortaya çıkan büyük, şarap karıştırma kaplarından Louvre'daki Eurytios Krateri'nin üzerindeki figürlü sahneler dönemin iyi örneklerinden biridir (Resim 7).

“Ziyafet ve savaş sahneleri ile bezelidir. Kabın kulp plakalarından birinde iki adet atlı, diğerinde bir çift geyiğe saldıran bir avcı görülür. Geniş ağız kenarına aslan, panter, geyik, kuş, sfenks, köpek, keçi gibi hayvanlar sıralanmıştır. Boyundan omuza bir lotus-palmet zinciri süslemesi ile geçilir.

Vazonun ön yüzeyindeki ana frizinde Herakles, Kral Eurytios, dört oğlu ve kızı ile banket sahnesinde gösterilmiştir. Hepsinin isimleri yanlarında yazılıdır. Sağ kulbun altında ziyafet yemeği hazırlanmaktadır. Sofraların üzerine yiyecek ve içecekler bırakılmıştır. Her klinenin altında tasma ile bağlı köpek vardır. Burada işlenen sahnenin hikayesi acı bir sonla biter. Burada sağ kulbun altında Ajax'ın intiharı konu edilmiştir. Her iki yüzdeki ana sahnelerin altında süvariler frizi vardır.”³²

³¹ T.Serra Somersan, a.g.e., 15-16 s.

³² M. Akurgal, a.g.e., 35 s.

Resim 7. Eurytios Krateri

Louvre E 635. H. 46 cm. Erken Korinth Dönemi sonu.

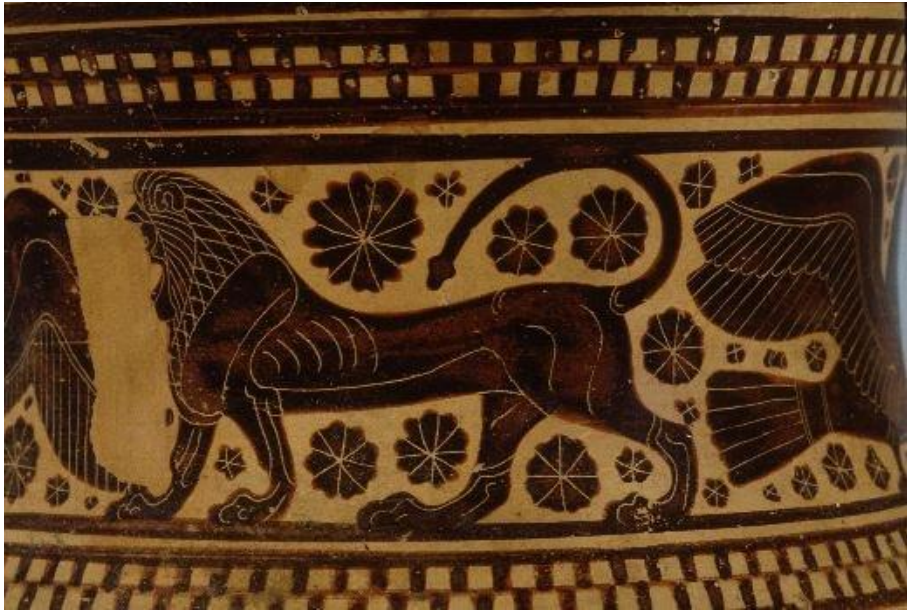

Resim 7A. Eurytios Krateri

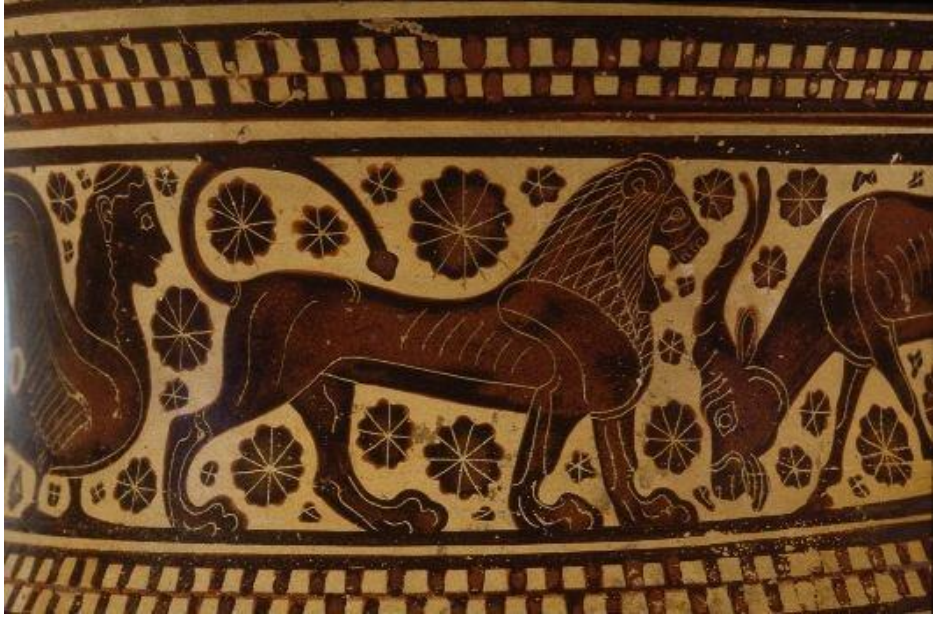

Resim 8. İçbükey Pyxis

Toledo (Ohio) 1963.24. Havana Ressamı. Erken Korinth Dönemi Amyx III Lev. 52

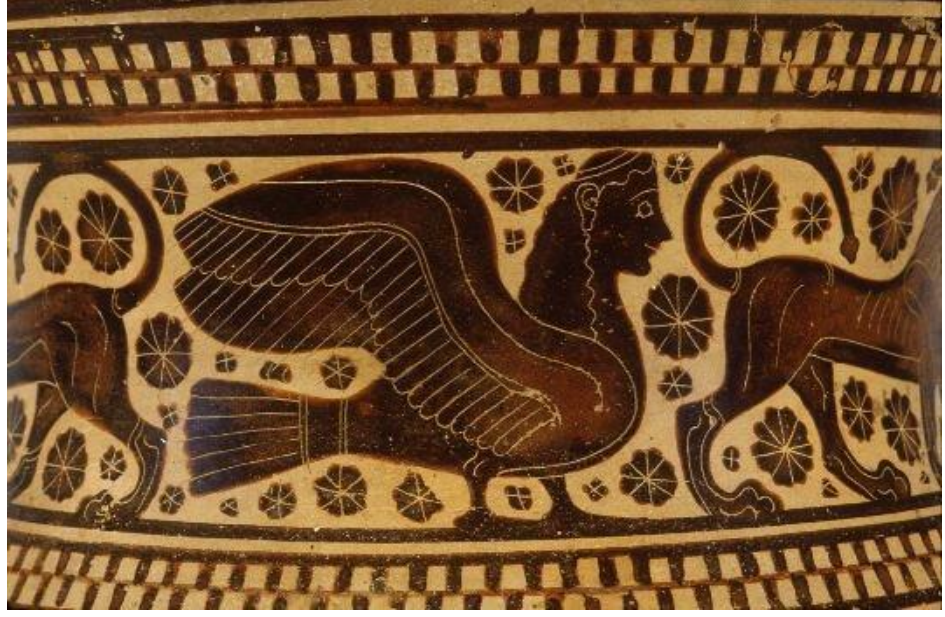
Resim 8A. İçbükey Pyxis.

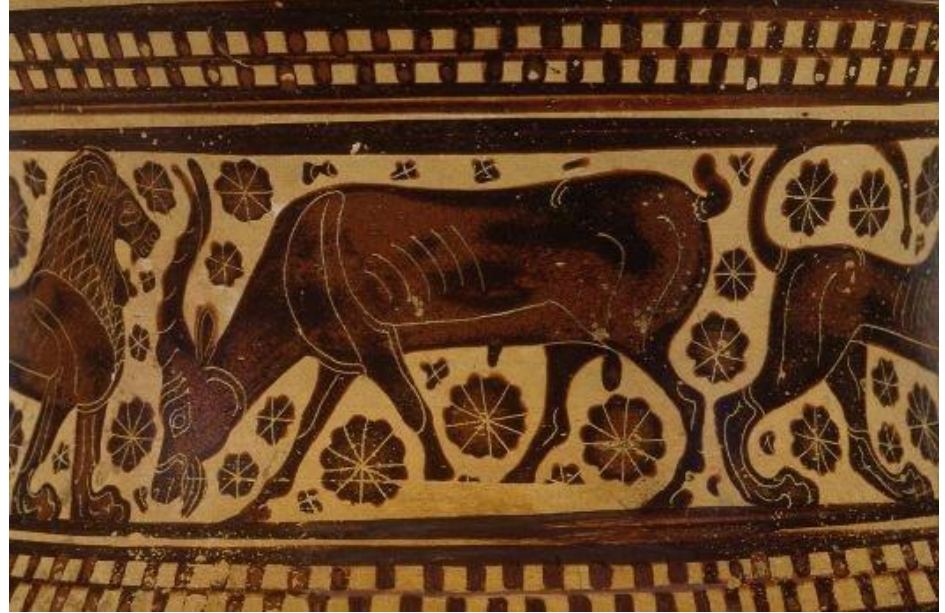
Resim 8B. İçbükey Pyxis.

Resim 8C. İçbükey Pyxis.

Resim 8D. İçbükey Pyxis.

Resim 8E. İçbükey Pyxis.

Resim 8F. İçbükey Pyxis.

2.3.2. Orta Korinth Dönemi M.Ö. 600 – 575

Orta Korinth Dönemi, Erken Korinth'in bir devamıdır. Vazoların form ve bezemelerinde dikkati çekecek katı değişimler yoktur.³³ Genel olarak yarattığı etki, önceki evreye göre çok cansızdır. Konular sınırlıdır ve dolayısıyla çok tekrar edilir.³⁴

Resim 9. Destekli krater

Vatikan 126. Caere'den, H. 42.5 cm. Kavalkade Ressamı. M.Ö.580/570. Bir çiftin evlilik töreni. Simon, Vasen, München 1976. Lev. XII

Resim 9A. Destekli krater.

Vatikan 126. Caere'den, H. 42,5 cm. Kavalkade Ressamı. M.Ö.580/570. Atlılar.

³³ M. Akurgal, a.g.e., 36 s.

³⁴ T.Serra Somersan, a.g.e., 16 s.

2.3.3. Ge Korinth Dönemi M.Ö. 575 – 550

Bu dönemde vazo formları teknik konu, kompozisyon ve stil olmak üzere birçok değişim yaşanmıştır.³⁵ Ancak Payne'e göre bu dönemde görülen tek yararlı yenilik hayvan figürlerinde kullanılan kontur tekniğidir.³⁶

Vazolar tıpkı Attika kili gibi kiremit- portakal renkte astarlanır. Kırmızı fon üzerine bezemeleri olan bir grup seramik üretilmiştir. *“Bu kırmızı fonlu dekorasyon daha çok amphora, krater, oinochoe, hydria vb. türden büyük boyutlu vazolarda görülür. Aryballos ve alabastron gibi küçük kaplar bu değişimden etkilenmemiştir.”*³⁷ Çoğu örnek orientalizan motifler taşır, bazı eserlerde ise sadece orientalizan motifler bulunmaktadır. Bu dönemde motif çeşitliliği çok azdır, yaratıcılığın olmamasının yanı sıra konu monotondur. Doldurma motifleri de ortadan kalkmaya başlar, işçilik kalitesidir. Vazo formları tamamen değişmiştir.

³⁵ T. S. Somersan, **a.g.e.** 16 s.

³⁶ Payne, **a.g.e.**, 60 s.

³⁷ M. Akurgal, **a.g.e.**, 40 s.

Resim 10. Alabastron

Herzegovina Ressamı. H. 19,8 cm. Ge Korinth dönem. Berlin-Heidelberg 1967. Lev.9a,b.

3. BÖLÜM

BEZEME TEKNİKLERİ VE ÇEŞİTLERİ

Bezeme, herhangi bir yüzeyi süslemek için; üzerine boyalı, boyasız, düz ya da kabartma olarak yapılan çeşitli biçimlerdir. Korinth seramiğinde de başta kil olmak üzere kullanılan malzemeler bezemelerin oluşumuna etki etmektedir.

Korinth seramiklerinin kili bej, açık yeşilimsi bej renktedir. Yumuşak ve toz gibidir. Güzel perdahlanmış yüzeyler düz ve kaygandır. Biri Korinth düzlüklerinde, diğeri ise Akrokorinth yamaçlarında olmak üzere birbirlerinden farklı iki kil yatağı vardır. Bu yataklar aynı zamanda hem beyaz hem de kırmızı kil içerirler.³⁸ Akrokorinth kili yumuşak, devetüyü ile karışık gül rengi tondadır. Düzlük kili ise yeşilimsi krem renktedir. Korinth seramiğinin kilinin devetüyüne benzer sarımtırak renkte kolay şekillenebilen bir yapısı vardır. Korinth kili çıplak gözle kolaylıkla ayırt edilebilen bir özelliğe sahiptir. Dokusu homojen olup, içerisindeki mineral boyutları saptanamayacak kadar küçüktür.

Korinth kaplarının bezemesinde kullanılan astar, her örnekte farklı tondadır. Bu da, boyaların vazolara hangi oranda tatbik edildiğine, fırın içerisindeki sıcaklığa, oksidasyona ve redüksiyona bağlıdır. Siyah renk oluşurken ısı farklılığından dolayı önce isli bir kahverengiye, ardından kırmızı kahverengine, sonra portakal kırmızısına ya da sadece portakal rengine dönüşür. Daha sonrada siyah renk oluşur. Bu siyah renk parlak hamur dokusuna kaynamaz. Astarın döküldüğü yerler siluet olarak kabın üzerinde izler bırakır.

3.1. BEZEME TEKNİKLERİ

Çizim teknikleri, bu dönemde çeşitlilik göstermektedir. Dış çizgili (outline) teknik ya da kontur teknik olarak da bilinen, Korinth'te ilk örnekleri erken

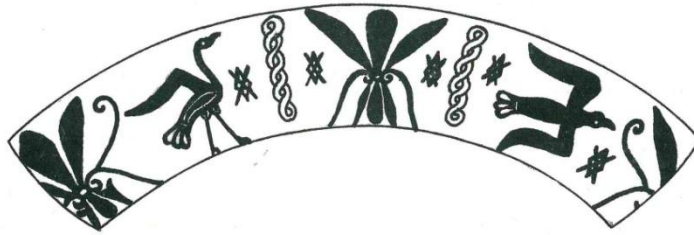
³⁸ M. Akurgal, a.g.e., 42 s.

Protokorinth'le verilen ve 1. ve 2. dış çizgili teknik olarak bilinen bu bezeme biçiminde, figür ya da motifler dış çizgilerle belirtilmişlerdir.³⁹

3.1.1. Dış Çizgili (Outline) – Kontur Teknik

3.1.1.1. Teknik 1

Kabın yüzeyi bantlara ayrılır, omuz ile kabın alt bölümünde bulunan yatay bantların arasında, gövde de yer alan figürler (kuş, balık, horoz vb.) birbirlerinden çeşitli doldurma motifleriyle ayrılırlar. Zamanla bu tür bezeme sistemi, siyah figür tekniği ile birlikte görülür.⁴⁰

Resim 11. Aryballos
Napoli. Cumae'den. H. 6,7 cm. 1. Outline teknik. Erken Protokorinth Dönem.
Payne PV Lev.6:1.

3.1.1.2. Teknik 2

Gövdenin üst ve alt kısmındaki yatay şeritler arasında kalan alanda hayvan figürleri, bir friz düzeni içerisinde verilmiş olup, birbirlerinin ardı sıra dizilirler. Bandı tamamen kaplayan hayvanların kullanıldığı, özellikle Protokorinth Seramiği ile birlikte omuz kısmı, daha sonra karın kısmı, en son olarak da vazonun tamamı kaplanmaktadır. İstisnaların dışında hayvanlar artık dört ayaklı yapılmaya

³⁹ Gözde Coşkun, "Oryantalizan Dönemde Korinth Seramiğinde Bezeme Gelişimi", Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aydın 2007, 39 s.

⁴⁰ G. Coşkun, a.g.e. 39 s.

başlamıştır. Doldurma motifleri oldukça azdır. En çok rastlananlar benek ya da yapraklardan oluşan rozetlerdir.⁴¹

Resim 12. Aryballos.

Sirakuza. Fusco 219 No'lu mezardan. H. 6,5 cm. 2.Outline Teknik. Erken Protokorinth Dönem. M. Akurgal, 1997, 16 s.

3.1.2. Çok Renkli (Polycrom) Teknik

Payne'in belirttiğine göre Orta Protokorinth II – Geç Protokorinth döneminde, kaplar üzerinde kullanılan sıradan siyah figür tekniğinden bütünüyle ayrıdır. Renklerden kahve, sarımsı kahve ya da gri, ten için kullanılır. Vazo yüzeylerinde boş bırakılan alanlar ile bezemeli ve figürlü alanlar arasında dengeli bir uyum sağlanır. Siyah renk baskın değildir. Çok renkliliğin yaygın bir biçimde kullanımı ile birlikte, karmaşık ve öykücü içerikli betimlemeler, resim sanatında serbestlik sağlanmıştır. Hayvan figürleri, hayali yaratıklar ve doldurma bezemeleri, kırmızı ve beyaz boyanın da katılımıyla siyah figür tekniğinde yapılmıştır.

⁴¹ G. Çoşkun, a.g.e. 39 s.

3.1.3. Siyah - Çok Renkli (Polycrom) Teknik

M.Ö 7. Yüzyılın ortasından itibaren vazoların dekorasyonunda yeni bir teknik daha görülür. Burada esas olan, vazonun yüzeyinin siyah olarak boyanmasıdır.⁴² Figürler siyah zemin üzerinde siyah, kırmızı sarı ya da beyaz olarak yer alırlar ve etrafları kazıma çizgiyle sınırlandırılır (Resim 13). Bazen de siyah vazoyu bütünüyle renkli bantlar çerçeveler ya da diller, benek rozetler, balık pulu (Resim 14) ve ağ desenleri kaplar.⁴³ Figürler bezeli kuşaklar halinde ise birbirlerinden üzerinde beyaz, kırmızı, sarı renkte şeritler olan siyah kuşaklarla ayrılırlar.⁴⁴

M.Ö. 7. Yüzyılın ortalarında itibaren görülmeye başlanan bu çekici teknik, Geç Protokorinth ve Geçiş dönemi vazolarında aynı zamanda siyah figür teknikte bezenmiş bir ya da daha fazla kuşaklarla birlikte de kullanılmıştır.⁴⁵

Resim 13. Olpe.

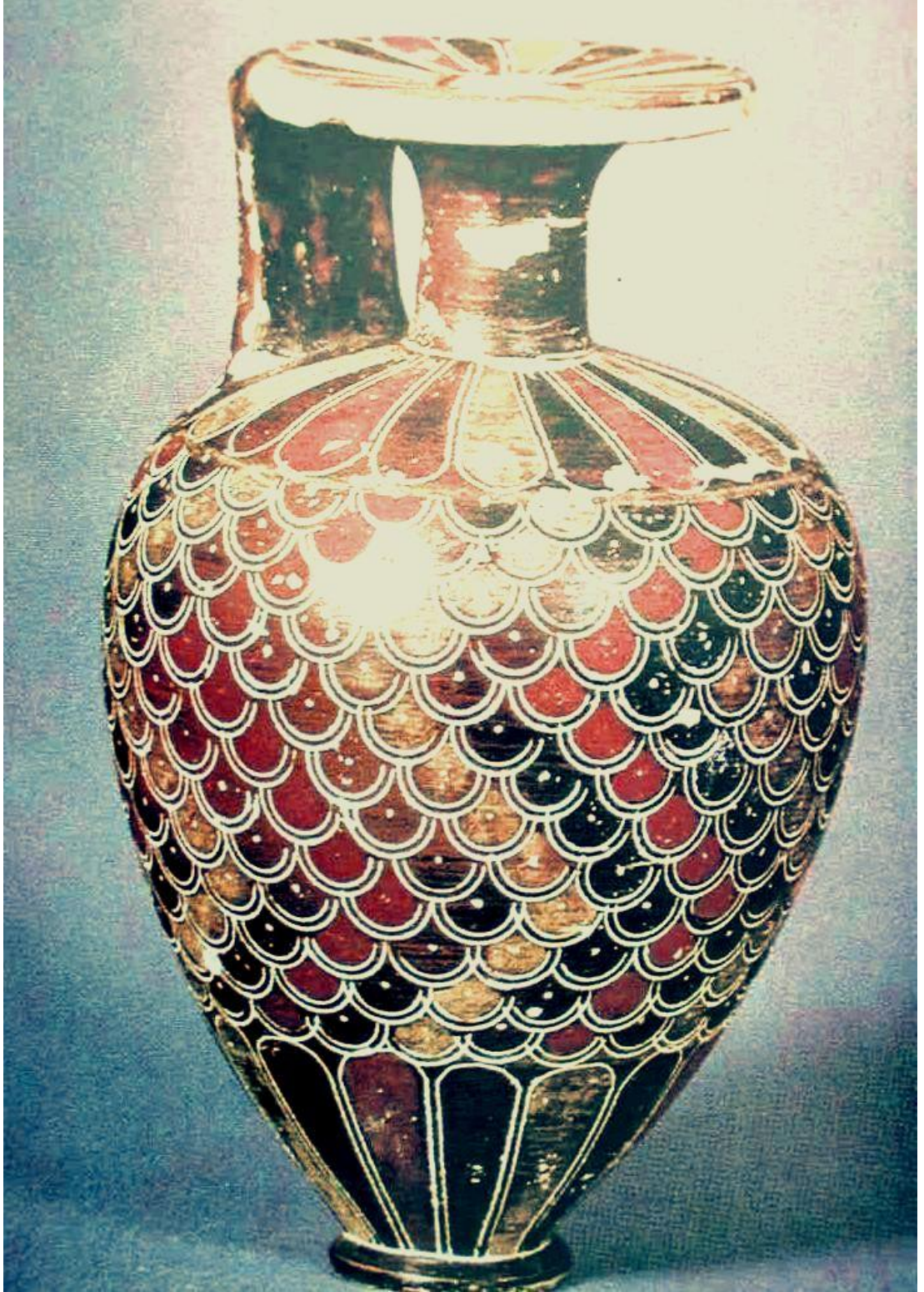
Roma. H. 28,3 cm. Hound Ressamı. Orta Protokorinth II. Dönem. M. Akurgal, 1997, Lev. 4:1.

⁴² M. Akurgal, **a.g.e.**, 44 s.

⁴³ M. Akurgal, **a.g.e.**, 44 s.

⁴⁴ M. Akurgal, **a.g.e.**, 44 s.

⁴⁵ M. Akurgal, **a.g.e.**, 45 s.

Resim 14. Aryballos.

G.62. Hirschmann Koleksiyonu. H. 11 cm. M.Ö. 640-630. Geç Protokorinth Dönem. M. Akurgal. 1997. Lev.9.

3.2. BEZEME ÇEŞİTLERİ

3.2.1. Geometrik Bezemeler

Protokorinth Dönem boyunca geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi, boyun bezemesi olarak kullanılmışlardır.⁴⁶ Ana figürleri ayırıcı nitelik taşıyan bezemeler Protokorinth Dönem içinde ayırıcı kıstas içindedirler.

Erken Protokorinth Dönem, geometrik dönemin etkilerinin devam ettiği örneklerin hâkim olduğu bir dönemdir. Dikey çizgiler, kum saati, horizontal iç içe geçmiş daireler, konsantrik daireler, baklava motifleri, dikey paralel bant sıraları, içleri taralı üçgenler, saç örgüsü, yatay çizgiler, yatay paralel bant grupları, kırık merdiven sıraları sık kullanılmıştır. Bu dönemde tüm atölye grupları tarafından tercih edilen bezemeler; sıralı sarmallar, spiral sıraları, meander sıraları, ışın sıraları ile birleştirilmiş karışık geometrik bezemeler, içleri dolu daireler, kareler, üst üste binmiş çavuş bezemeleri, çapraz araları taralı alanlar, dil sıraları, çiftli baltalar, zigzag sıraları, araları benekli sarmallardır. Gamalı haç, nokta sıraları, S motifleri, ters üçgenler, sarmallı saç örgüsü, haç sıraları, balık pulunu andıran bezemeler sıkça kullanılmıştır.⁴⁷

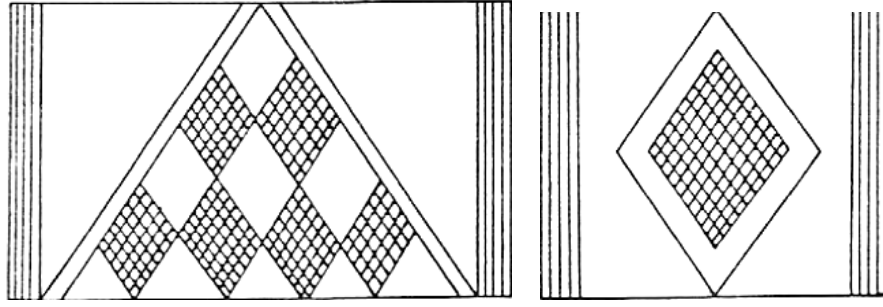
3.2.1.1. Dikey çizgiler

Geometrik dönemden itibaren, vazgeçilmez biçimde panelleri ayırmak için kullanılmıştır. Gruplar halinde başlı başına bir bezeme olarak, Protokorinth Dönemin tüm evrelerinde rahatlıkla kullanılmıştır.⁴⁸ Geç evrelere doğru dikey çizgi sıraları sık ve birbirine yakın olarak tasarlanmış ve gelişimini sürdürmüştür.

⁴⁶ G. Çoşkun, a.g.e. 45 s.

⁴⁷ G. Çoşkun, a.g.e. 46 s.

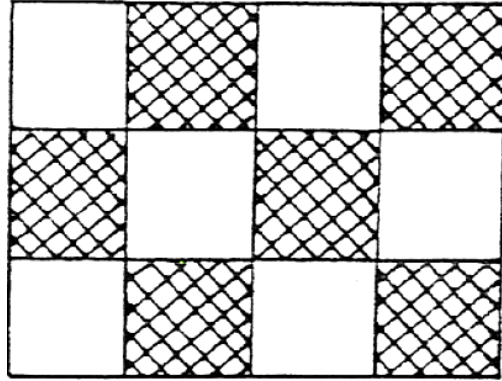
⁴⁸ G. Çoşkun, a.g.e. 46 s.

Resim 15. Dikey çizgiler. Geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi. EPK.

3.2.1.2. Dörtgenler

Geometrik dönemin sıkça kullanılan bezemesidir. Daha çok eşkenar dörtgenler ressamlar tarafından tercih edilmiş ve dörtlü ya da beşli olarak gruplandırılarak ve içleri dolu, boş veya çapraz taralı olarak kullanılmışlardır.⁴⁹

Resim 16. Dörtgenler. Geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi. EPK.

3.2.1.3. Üçgenler

Tekli ya da grup olarak vazolar üzerinde doldurma bezemesi olarak kullanılmıştır. İçleri boş virgül çapraz taralı ya da iç içe geçmiş olarak görülürler. Erken Protokorinth dönem ve Orta Protokorinth üçgenlerinde başka geometrik bezemeleri de içine alarak kompozit bir bezeme elde edilmiştir. Protokorinth Dönem

⁴⁹ G. Çoşkun, a.g.e. 46 s.

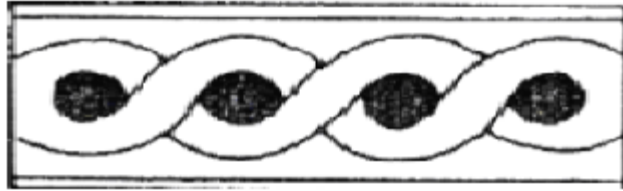
de sadece üçgenlerin uçları sağa yada sola bakarken hafif içe kavisli olarak görülmektedir.

Resim 17. Üçgenler doldurma motifleri. EPK.

3.2.1.4. Saç Örgüsü – Giyosh Motifi

Protokorinth Dönemin vazgeçilmez bezemesidir. Erken dönem örneklerinde içleri boş ve dikey olarak çizilirken, geliştirilerek önce örgü aralarına siyah içleri dolu daireler eklenir. Orta Protokorinth ve Geç Protokorinth Dönemlerinde örgü dikey tek sıra olarak kullanılmaktan çıkıp yatay olarak gruplandırılarak çoklu olarak görülmektedir. Orta Protokorinth II. Döneminin en iyi atölyesi olarak bilinen Cihigi Grubu, saç örgüsünü sık kullanmıştır. Grup olarak kullandığı saç örgüsünü kırmızı, kahverengi tonlarında polikromi tekniğinde boyamıştır.

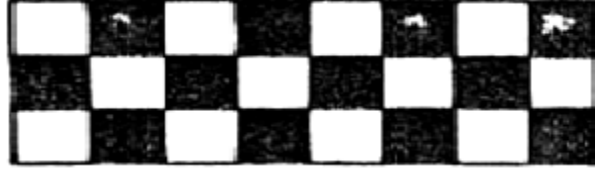

Resim 18. Saç örgüsü. Geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi. EPK.

3.2.1.5. Dama tahtası

Geometrik Dönemden bu yana karşılaştığımız bezeme türü aslında karelerden yola çıkılarak yapılmıştır. Yan yana kare gruplar bir boş bir dolu boyanarak ortaya çıkmıştır. Erken Protokorinth Dönemde ve Orta Protokorinth Dönemde sıkça görülmektedir. Bu dönemin atölyelerinden Cumae Grubu'nun vazgeçilmez doldurma

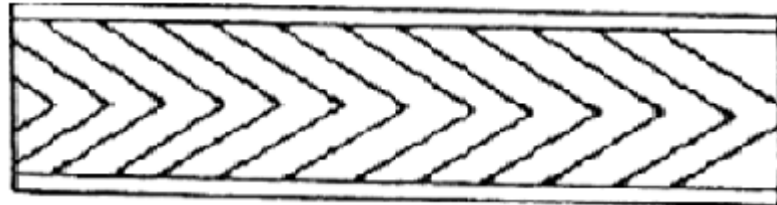
motifi arasında yerini alır.⁵⁰ Kabın boyun kısmında ya da küçük açık kapların kulplarının altında, arasında dama motifini kullanmışlardır.

Resim 19. Dama tahtası. Geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi. EPK.

3.2.1.6. Meander Sırası

Geometrik Dönemin geleneğinin en büyük göstergesi olarak meander dizileri düşünülmektedir. Meander dizileri geometrik motifler arasında Erken Protokorinth Dönemde en çok tercih edilen ayırıcı panel ya da boyun süslemesidir.⁵¹ Meander dizilerinden yola çıkarak ressamlar Z şeklinde bir bezeme elde ederler ve bezemeye yeni bir bakış kazandırırılar. Başlangıçta tek çizgi olarak yapılan meander sıraları, içleri tek renk koyu tonda boyanarak ya da çapraz taranarak gelişim göstermişlerdir.

Resim 20. Meander sırası. Geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi. EPK.

3.2.1.7. Spiraller

Spiral sıraları Protokorinth Dönemin erken evrelerinde vazolar üzerinde kullanılır.

⁵⁰ G. Çoşkun, **a.g.e.** 47 s.

⁵¹ G. Çoşkun, **a.g.e.** 48 s.

Resim 21. Spiraller. Geometrik bezemeler vazoların panel kenar motifi. EPK.

3.2.1.8. Dil Sıraları

Kökeni Protokorinth Dönemin öncesine giden kapların çoğunlukla boyun sıraları ile omuzla gövde arasını dolduran bezemelerdir. Sayılarındaki artış, boyadaki kalitenin rengine göre tarihleyici önemli kriterler arasındadır.⁵²

Resim 22. Dil sıraları. Doldurma motifleri. EPK.

3.2.1.9. Sarmallar

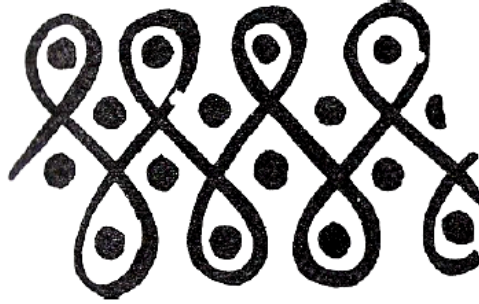
Saç örgüsü ve spirallerin kompozit bir devamı şeklinde bezemede yerini alır. Tekli, çiftli, üçlü ya da daha çok olarak vazolarda gelişim gösterir. Bazı örneklerde beneklerinde sarmalların arasına kondukları görülür. Erken Protokorinth Dönemin tercih edilen bezemesidir.⁵³

⁵² G. Çoşkun, a.g.e. 48 s.

⁵³ G. Çoşkun, a.g.e. 48 s.

Resim 23. Sarmallar. EPK.

Resim 24. Çiftli sarmal.

3.2.1.10. Çarpılar

Basit geometrik çizgilerdir. Çarpıların bittiği noktalara kısa çizgiler eklenerek yeni bezemeler ortaya çıkmaya başlamıştır. Devamında gamalı haç motifi elde edilir.⁵⁴ Aralarına içleri bos küçük daireler konularak bezemeye hareketlilik kazandırılır.

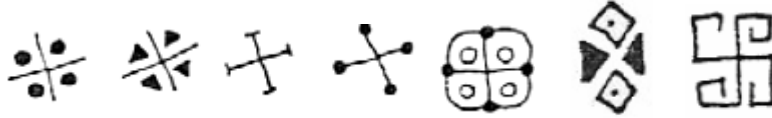
⁵⁴ G. Coşkun, a.g.e. 48 s.

Resim 25. Çarpılar. Geometrik doldurma motiflerinin gelişimi. OPK.

3.2.1.11. Gamalı Haç Motifi

Çarpıların gelişim göstererek aldığı yeni seklidir. Erken Dönem ressam grupları sık olarak vazolarında kullanır.⁵⁵ Genelde kabın boş olan alanlarını doldurur nitelikte yapılırlar. En çok Aryballoslarda kullanılmışlardır.

Resim 26. Gamalı haç. Doldurma motifi. EPK.

3.2.1.12. Kırık Merdiven Sıraları,

Geometrik Dönemin getirdiği sık örneklerdendir. Erken örneklerde kabın her alanında karşımıza çıkabilen bir örnektir. Vazoların boyun kısmından, gövdesindeki açık alanlara, kaideye yakın alanlara kadar ressamların en çok tercih ettiği bezemeler arasındadır.⁵⁶

Resim 27. Kırık merdiven sıraları. OPK.

⁵⁵ G. Çoşkun, a.g.e. 49 s.

⁵⁶ G. Çoşkun, a.g.e. 49 s.

3.2.1.13. Z, S, Sıraları

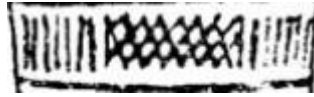
Çok çeşitli olarak yönleri sağa, sola, yukarı, aşağı bakar tarzda kaplarda yerini ana konuyu ayıran panel sıraları içinde alır. Belli bir gruba dâhil etmek olanaksızdır. Erken örneklerde karşımıza çıkar. Küçük açık kapların (kotyle) genellikle ağız kısmının hemen altında, iki yatay kulp arasında, açılmış panel içerisinde resmedilirler.⁵⁷

Resim 28. Z,S, Zigzag diziler. OPK.

3.2.1.14. Zigzag Dizileri

Geometrik Dönemin vazgeçilmezleri arasındayken, Protokorinth ressamı tarafından da severek kullanılmış bezeme türüdür.

Resim 29. Zigzag dizileri. OP.I.

3.2.1.15. Balık Pulunu Andırır Bezemeler

Transisyonel Dönem içinde zaman zaman aryballoslarda gövdenin tamamını kaplayarak karşımıza çıkar.⁵⁸ Erken Protokorinth Dönemde ters üçgen sıralarının içinde taralı olarak karşımıza çıkar.

⁵⁷ G. Çoşkun, a.g.e. 49 s.

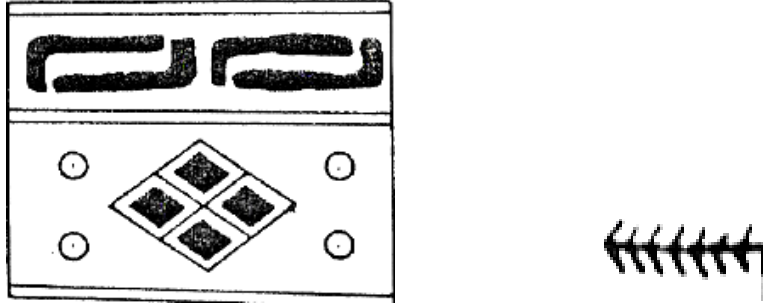
⁵⁸ G. Çoşkun, a.g.e. 49 s.

Resim 30. Balık pulunu andırır bezemeler. Doldurma motifleri. EPK.

3.2.1.16. Kompozit Bezemeler

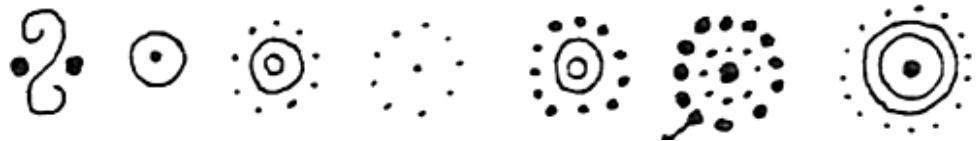
Üçgenlerle baklavalılar, spirallerle benekler bir arada kullanılarak yeni bezemeler oluşturulmuştur. Bir sıra içleri dolu kareler, bir sırada içeri kıvrık meanderler, bezemede çeşitliliği gösterirler. Balık kılıcı motifi nadir de olsa geç örneklerde karşımıza çıkar.

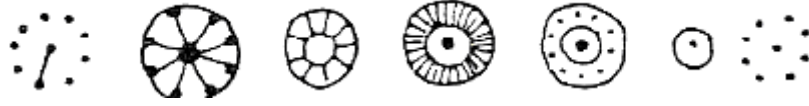
Resim 31. Kompozit bezemeler

3.2.1.17. Noktalar ve daireler

Tüm doldurma motiflerinin en küçük yapı taşını oluşturan en önemli unsurdur. Kimi zaman çarpılarla kim zaman da saç örgüleri ile birlikte kullanılır. İçleri boş ya da dolu olarak karşımıza çıkar. Gruplar halinde rozet ve bitkisel bezemelere geçişi hazırlar niteliklere sahiptirler (Resim 32).

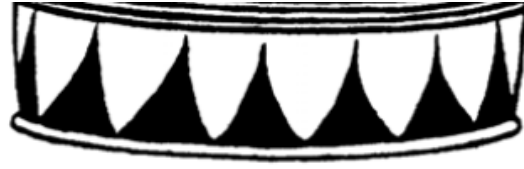
Resim 32. Noktalar ve daireler. Doldurma motifleri. OPK.

Resim 33. Noktalar ve daireler. Doldurma motifleri. GPK.

3.2.1.18. Işıklar

Başlangıçta sayıları az ve eşkenar üçgenlerden yola çıkılarak yapılmış bir bezeme türüdür. Korinthli sanatçılar ışın demetlerini amphora gibi büyük boyutlu kapların kaideye yakın kısmında kullanmışlar. Geç dönemlere doğru ışın demetleri katlanarak çiftli sıra haline gelmişlerdir (Resim 6). Tarihlemede önemli bir kıstas olarak kabul edilir.

Resim 34. Işıklar, EPK.

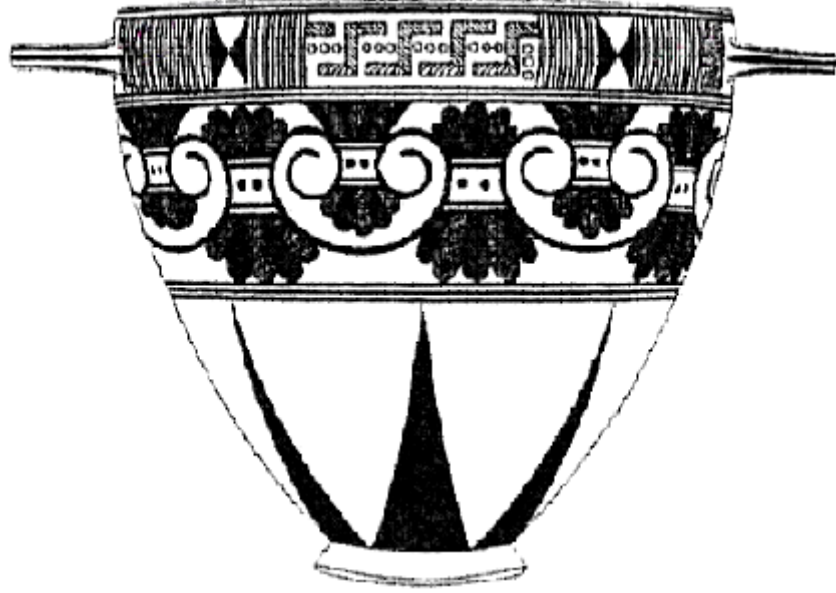
3.2.2. Bitkisel Bezemeler

Oryantalizan Dönemin en iyi göstergesi bitkisel süslemelerdir. Doğu'nun etkilerinin kaplara yansmasıyla Bu dönemde sayıları artarak çoğalan palmetler, lotuslar, büyük geniş taç yapraklar karsımıza çıkar. Başlangıçta doldurma motifi olarak kullanılan, zamanla ana motif olarak bezemede yerini alan bu süsleme öğeleri, atölye grupları tarafından benimsenerek tercih edilirler.

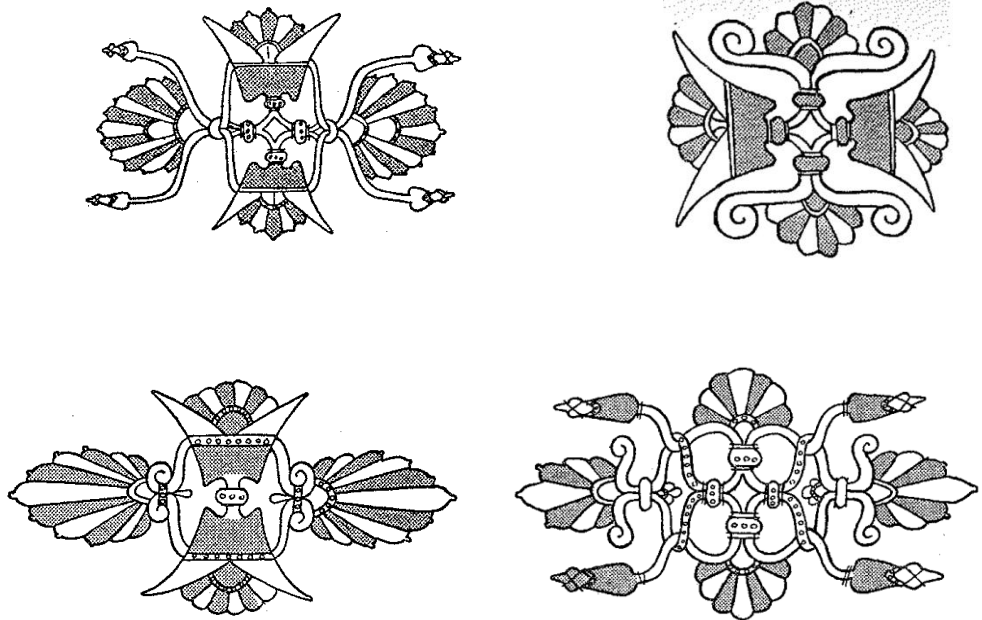
3.2.2.1. Palmetler

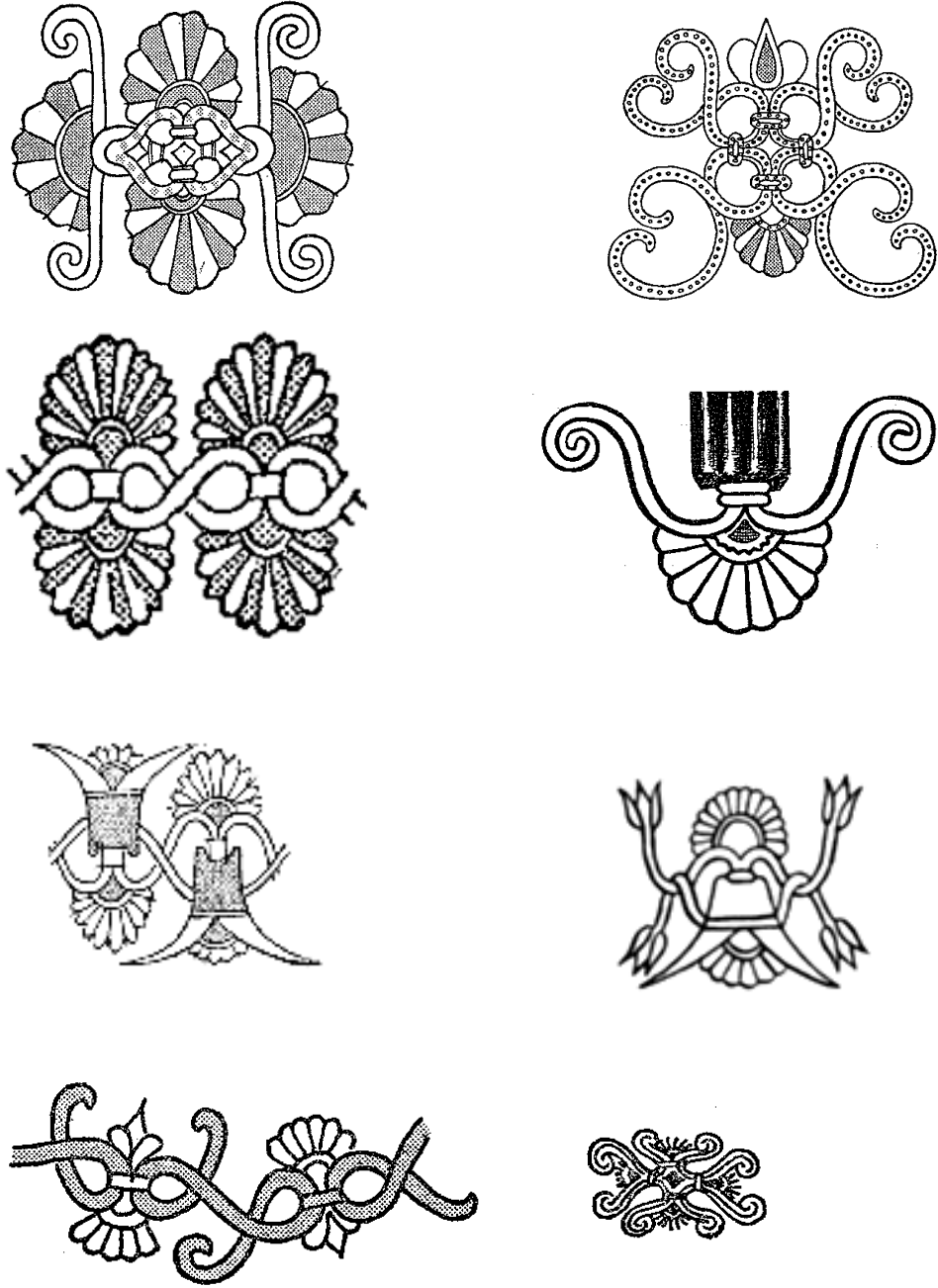
Protokorinth Dönemin erken evrelerinde henüz açılmamış palmet yaprakları orta ve geç evrelerde geniş alana yayılarak boyutları büyüyerek görkemini ortaya koyar. Palmetlerin yaprakları Erken Protokorinth Dönemde sıkı ve uçları sivridir. Orta ve geç örneklerde ise uçları yuvarlak ve geniş bir hal alarak açılırlar.

Amphoraların kulpları altında ana konuyu ayırıcı olarak kullanılırlar. Erken Dönem örneklerinde küçük olan palmetler, geç Dönem örneklerinde kabın kulbunun altından başlayarak kaidesine kadar iner.

Resim 35. Kotyle, EPK. Payne NC. 1971 Lev. 2.

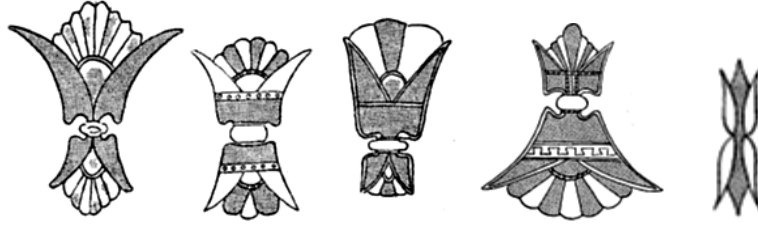
Resim 36. Palmetler. Protokorinth vazolarda çok yaygındır. Payne NC. 151-153 s.

3.2.2.2. Lotuslar

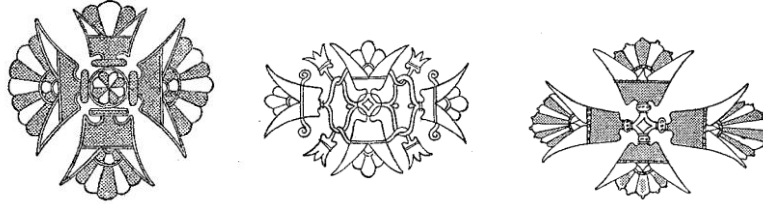
Başlangıçta geometriklikten kurtulamamış katı ve kıvrımsız yapıdayken, orta ve geç Döneme doğru belirli bir hacim kazanarak narin bir hal alır. Atölyeler, kıvrımları narin ve kolay dağılan bir bitki havasını yansıtır.

Resim 37. Uçları tomurcuklu ve çiçekli kıvrık dal süslemeleri. OPK.

Resim 38. Çiftli lotus. Bu bezemeler Protokorinth Dönemde bulunmayıp, Erken Korinth Dönem'in bir buluşudur. Payne NC. 145-146 s.

Resim 39. Dörtlü lotus ve türevleri. Payne NC. 146 s.

3.2.2.3. Rozetler

Noktanın geliştirilmesi ile oluşan bir bitkisel süslemedir. Erken protokorinth Dönem örneklerinde ortada bir benek etrafında bir daireden yola çıkarak, çevresine küçük noktalar konularak ortaya çıkmıştır (Resim 40). Noktaların merkezdeki içi dolu beneklerle birleştirilmesiyle yavaş yavaş tamamlanmıştır. Merkezdeki benekle birleştirilen noktaların kendi aralarında dışa kavisli ay şeklinde yaylarla birleştirilmeleri sağlanarak rozetler gelişimini seklini alarak sürdürür. Geç Protokorinth Dönem örneklerinde rozetlerin yaprakları etli bir hal alır. Yuvarlak

tutulan rozetlerin içleri boyalı örneklerle Geç Protokorinth Dönemde sıkça karşılaşıyoruz.

Resim 40. Doldurma motifleri. OPK.

3.2.3. Hayvan Figürlü Bezemeler

Korinth vazoculuğunda hayvan figürleri ilk olarak Geç Geometrik – Erken Protokorinth Dönem’de kuşlarla başlar. Kuş türü hayvanlarla birlikte horoz en çok işlenen figürdür. Buna karşın tavuk çok nadir görülür. Horoz, kuğu, kaz ve ördek gibi su kuşları izler. Uçucu kuşlardan kartal başını döndürmüş uçarken ya da avına saldırırken tasvir edilmiştir. Bazen de pençeleri arasında bir yılanı kavramış olarak gösterilir. Yılan için en erken örnek bir nar demetine sarılı yılan biçimli bir plastik vazo olup Geç Protokorinth Dönem’e aittir. Bir diğeri ise Transisyonel Dönem’den, üzerinde birbirine sarılı iki yılan figürü olan bir tabaktır. Baykuş Protokorinth Dönem’de plastik vazoların sevilen bir figürüdür.

Tavşan Protokorinth Dönem’de av sahnelerinde köpeklerle birlikte tasvir edilir. Köpekler M.Ö. 8. yüzyıl sonundan başlayarak insanlarla birlikte ava katılırlar; aynı zamanda yaban domuzu avında da rol oynarlar.

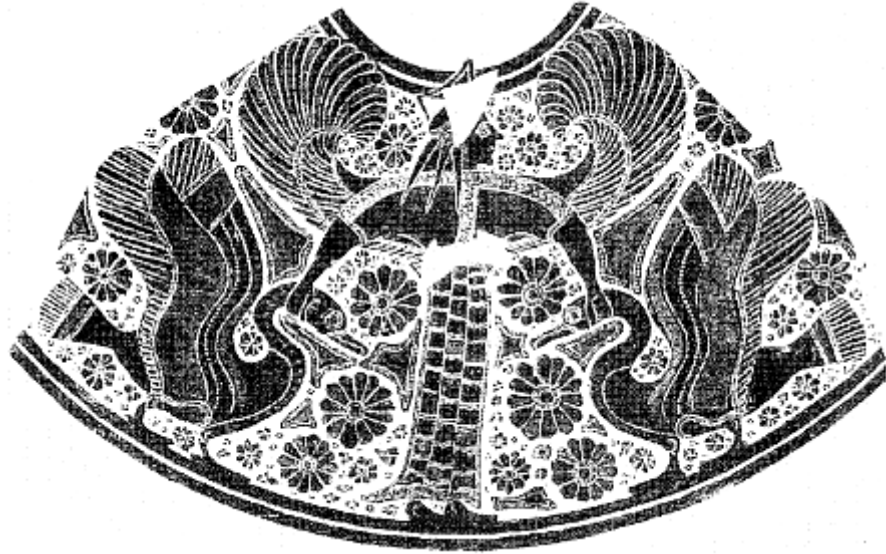
Aslan Protokorinth Dönem’in başlarından itibaren hem plastik vazo olarak biçimlendirilmiş, hem de vazolar üzerinde betimlenmiştir. Vazolar üzerine genelde, başı profilden gösterilir. Panter ise cepheden verilir. Panterlerin omuz ve sırt bölgeleri çoğu kez beneklerle süslüdür; bu benekler onların leopar olabileceği düşüncesini ortaya çıkarmıştır.

Protokorinth Dönem'in başından itibaren görülen bir diğer figürde at ve binicileridir. Atlar bazen yürür, bazen de koşar halde betimlenmiştir. Keçi de Protokorinth Dönem'in başında itibaren her dönem vazoların vazgeçilmez figürü olmuştur.

Resim 41. Alabastron.

H, 18 cm. Delos 447 Ressamı. Erken Korinth. a.e. Lev41:2.

Resim 42. Alabastron.

H. 32,3 cm. Taucheir Ressamı. Erken Korinth. Amyx III Lev.41:1.

3.2.4. İnsan Figürlü Bezemeler

Korinthli sanatçılar önceleri çizgi ve nebatla süsledikleri vazolarına ilk olarak kuş figürlerini katmışlardır. Doğu ile başlayan ticari ve kültürel alışveriş, onlara pek çok hayvan figürünü ve özellikle hayali yaratıkları vazolarında betimleme olanağını sağlamıştır. Bunların ardından insan figürü çok kısa sürede vazolar üzerinde yerini almıştır. Bütün bunlar öykücü sanatı ortaya çıkarmış, böylece hem mitolojik hem de günlük yaşam sahneleri Korinth vazoculuğunun dekorasyon konusunu oluşturmuştur.

3.2.4.1. Mitolojik Konulu Sahneler

Korinth vazoculuğunda tanrılar çok fazla ele alınmamıştır. Protokorinth Dönemden itibaren Aphrodite, Hermes, Hera, Athena, Zeus; Transisyonel-Geçiş Dönemi'nde Artemis, Hephaistos; Erken Korinth'te Apollon; Orta Korinth'te Poseidon ve Geç Korinth Dönemi'nde de Dionysos, resamlara konu oluşturlar. Olymposlu 12 tanrı içinde Aphrodite sadece Chigi Olpesi'nde (Resim 5B) yer alırken daha çok Athena ve Artemis'e ilgi gösterilmiştir.⁵⁹

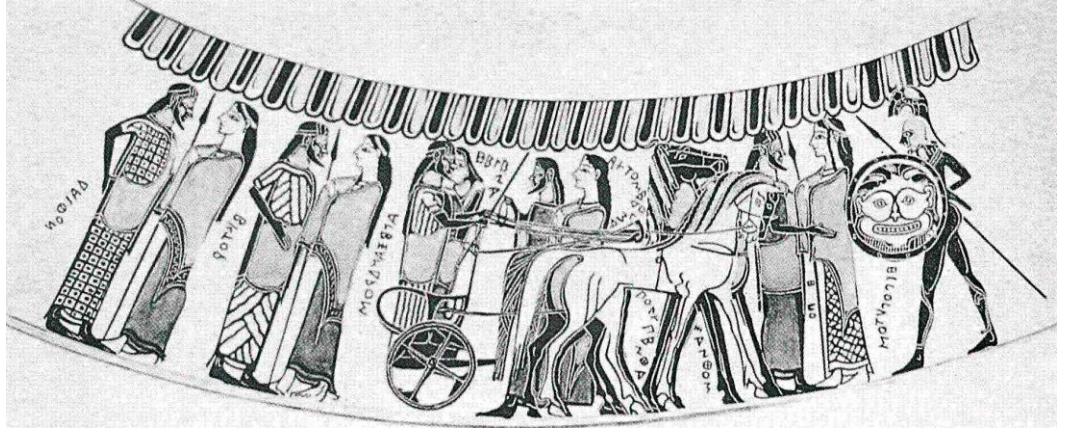
3.2.4.2. Destanlar

Mitolojik ve kahramanlık öykülerinin yanı sıra, başta Troya Savaşı (Resim 44) olmak üzere destanlar da vazolarda işlenmiştir.⁶⁰

Troya Savaşı'nın baş sorumlusu Paris'in hüküm erme sahnesi ile ilgili en güzel tasvir, Chigi Olpesi üzerindedir (Resim 5-5B). Paris ile Helena'nın evlilikleri ise Orta Korinth Dönemi'nde Detroit Ressamı'nın kraterinde titizlikle işlenmiştir (Resim 43). Burada Hektor'da yer alır.

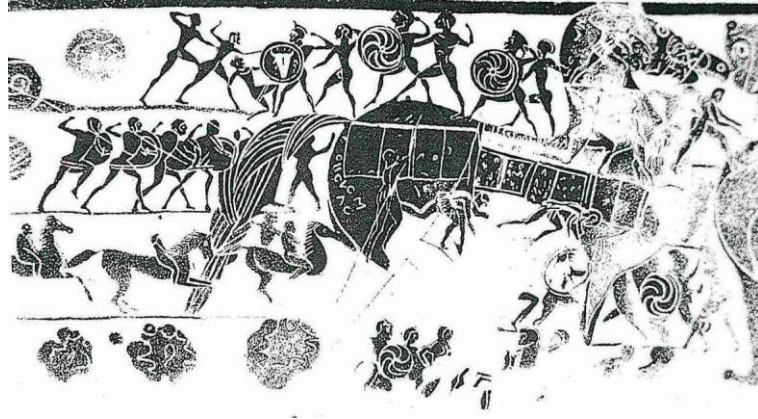
⁵⁹ M. Akurgal, **a.g.e.**, 90 s.

⁶⁰ M. Akurgal, **a.g.e.**, 96 s.

Resim 43. Krater.

Orta Korinth Dönemi. M. Akurgal. Lev.55:1.

Şekil 44. Aryballos.

Paris Bibliothek National 186. Caere'den. H. 13 cm. M.Ö. 560. Troya atı. M. Akurgal, 1997. Şek. 68.

3.2.4.3. Destanlar

Destekli kraterler üzerine bezemesi özenle yapılan konulardan biri de ziyafet sahneleridir. Bunların içerisinde Eurytios Krateri (Resim 7), en erken ve en mükemmel örnek olarak gösterilir. Oldukça çeşitlilik gösteren bu tür sahnelerin ana kaynağını yöresel duvar resimleri oluşturur.

3.2.4.4. Araba Yarışları

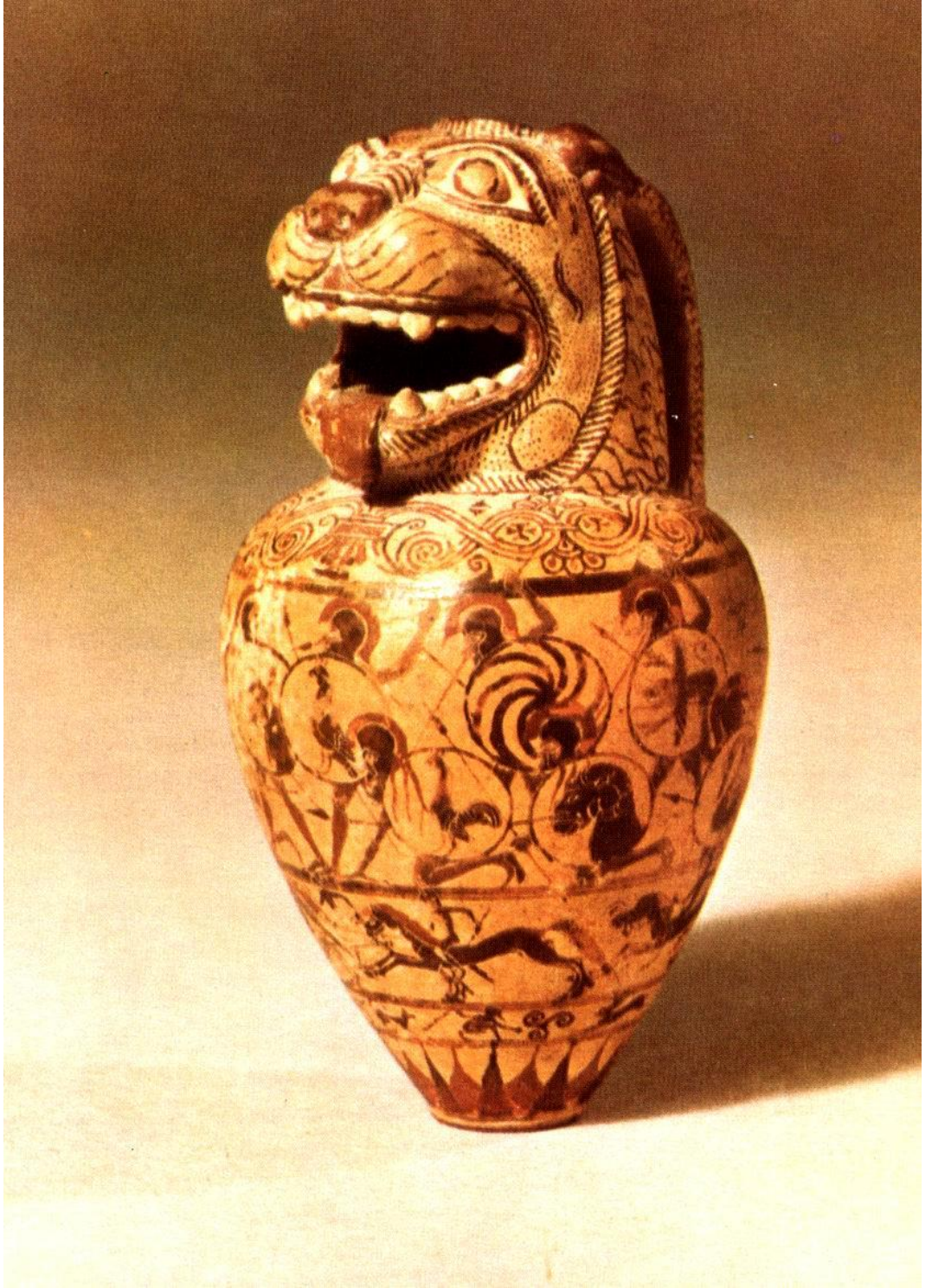
Araba yarışları tasvirli örnekler içerisinde Chigi Grubu eserlerinden Berlin Aryballosu (Resim 45) en başarılı yapıttır.⁶¹

Sırtlarında binicilerin yer aldığı atların yarışmaları, yine Chigi Atölyesi tarafından yapılmış en güzel eserlerde tasvir edilir. Macmillan Aryballosu (Resim 46), Erythrai Oinochoesi (Resim 47-47A), Taranto 4173 Aryballosu'nda (Resim 48) atlı binicilerin yüksek heyecanı, çok başarılı bir biçimde ortaya konmuştur.

⁶¹ M. Akurgal, **a.g.e.**, 100 s.

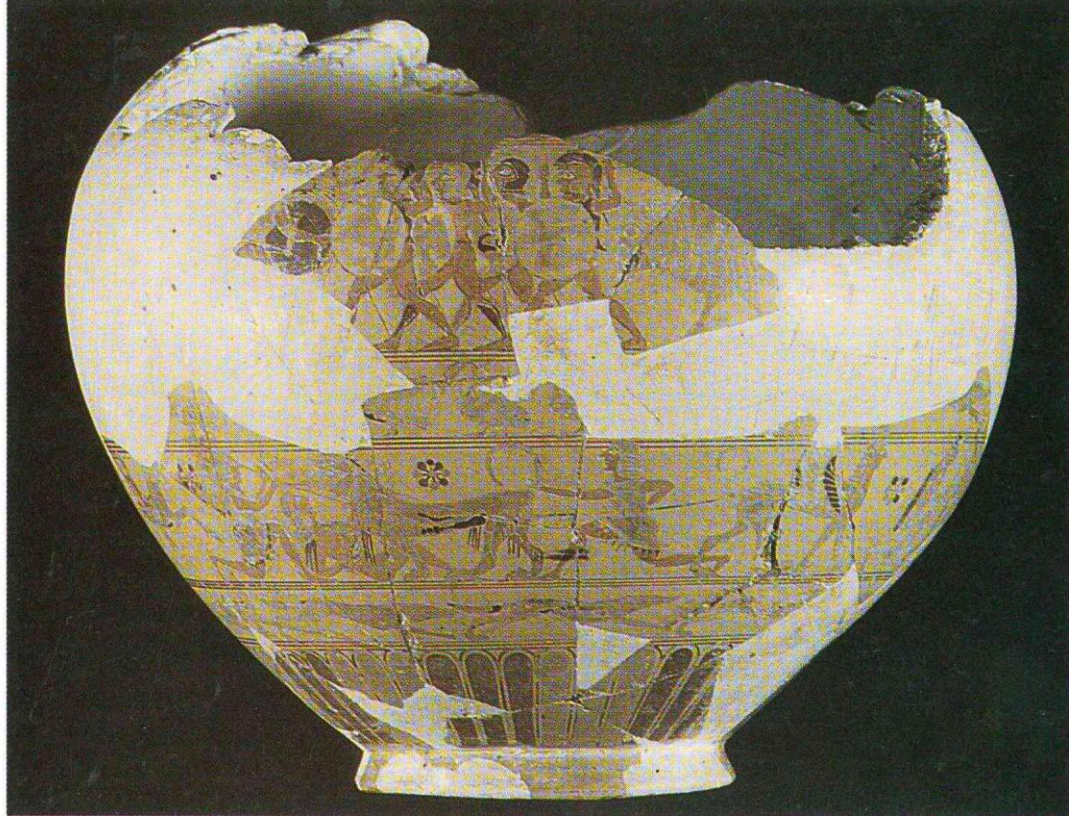

Resim 45. Berlin Aryballosu
Rodos Kamiros'tan. H. 6,5 cm. Chigi Grubu. Orta Protokorinth II / Ge Protokorinth
Dönem. M. Akurgal, 1997, Lev.30:1.

Resim 46. Macmillan Aryballosu.

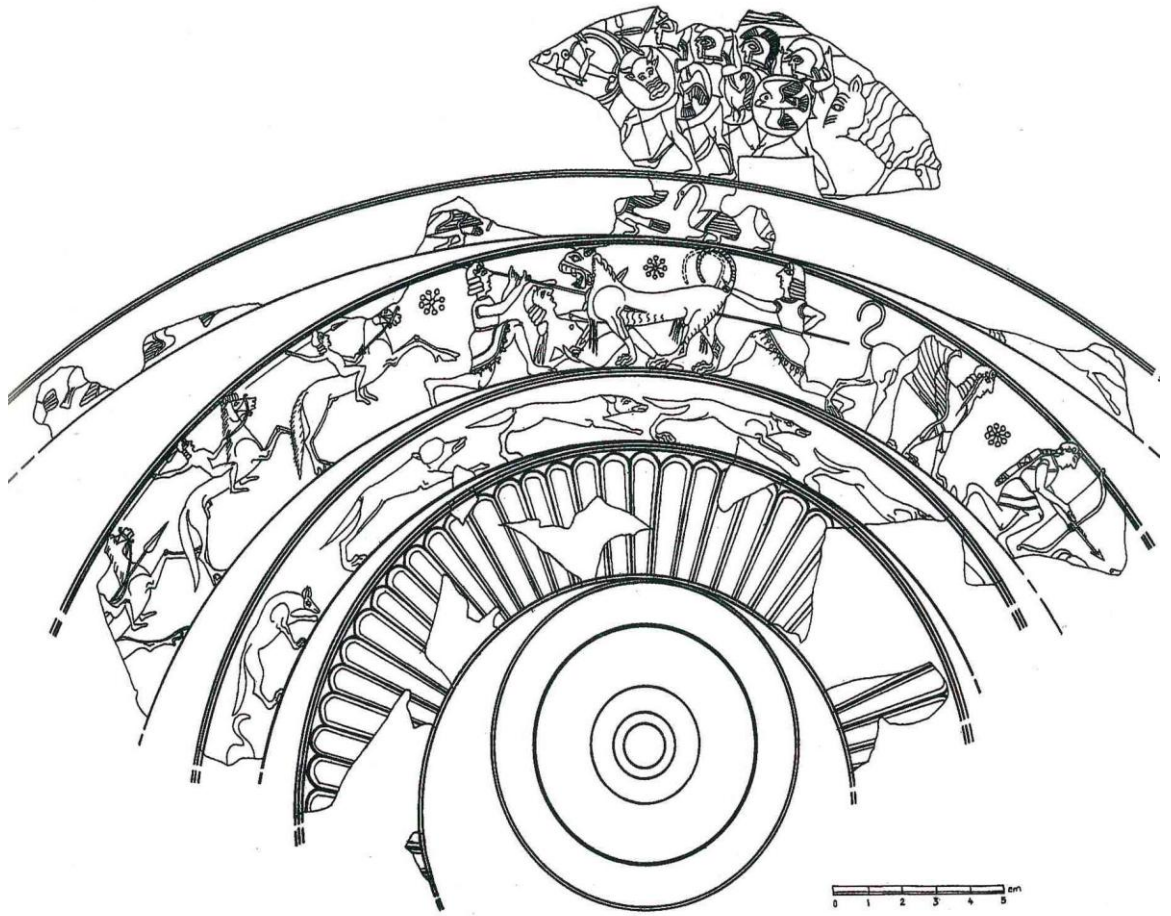
**Londra 1889.4-18.1. H. 6,8 cm. Chigi Ressamı. M.Ö. 650/640. M. Akurgal, 1997,
Lev.III.**

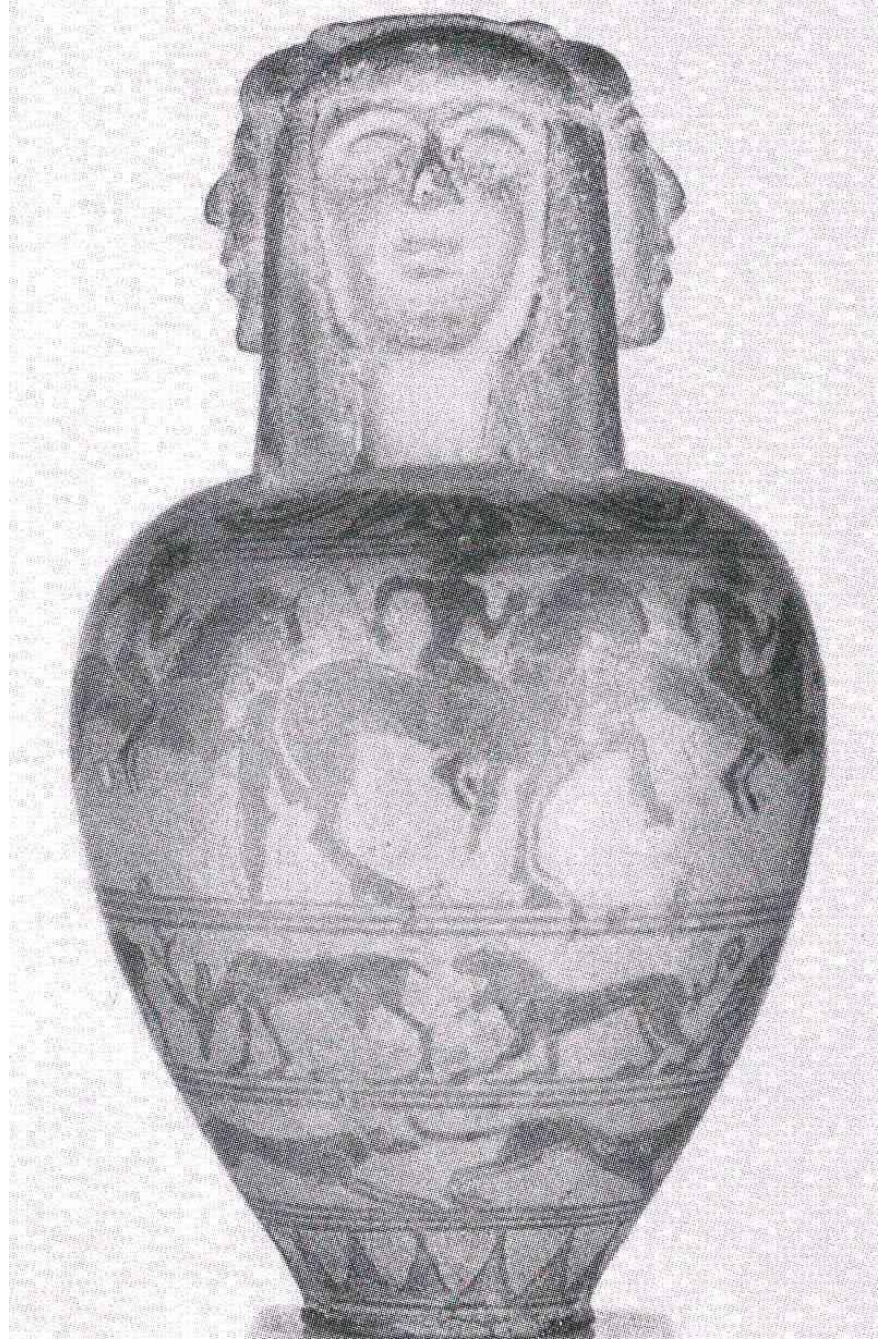
Resim 47. Erythrai Oinochoesi.

İzmir Arkeoloji Müzesi. Erythrai'dan. Chigi Grubu. M.Ö. 640. M. Akurgal, 1997.

Lev.5.

Resim 47A. Erythrai Oinochoesi.

Resim 48. Taranto 4173 Aryballosu.
Aryballos (üç adet plastik kadın başı). H. 6 cm. Chigi Grubu. Orta Protokorinth II /
Geç Protokorinth Dönem. M. Akurgal, 1997. Lev.30:3.

3.2.4.5. Günlük YaŖam

YaŖamla ilgili günlük konular ierisinden tohum ekme, meyve toplama, ağa kesme gibi tarım sahneleri ele alınmıŖtır.⁶²

Seramik bir levha üzerinde kil yataklarında alıŖanlar ve iŖilerin sosyal gereksinimleri, ayrıntılı bir titizlikle gsterilmiŖtir (Resim 49). Bir pinax üzerinde bir iŖi seramik fırınında alıŖmaktadır (Resim 50). Bir baŖka levha parasının ise iki tarafı da tasvirlidir (Resim 51).⁶³

Resim 49. Seramik Levha.

Berlin F 871. 10.3 x 13.2 cm. M.Ö. 580 civarı. M. Akurgal, 1997. Lev. XV.

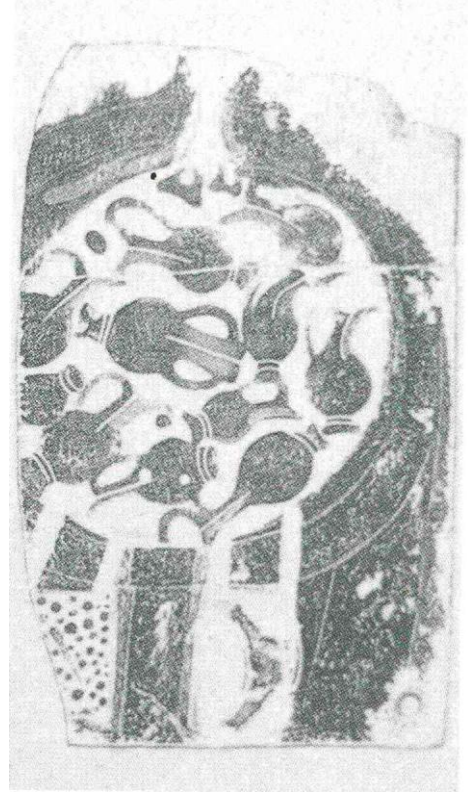
⁶² M. Akurgal, a.g.e., 101 s.

⁶³ M. Akurgal, a.g.e., 101 s.

Resim 50. Seramik Levha.

Berlin F 616. 10.3 x 11.8 cm. Orta Korinth Dönemi. M. Akurgal, 1997. Lev. XVI.

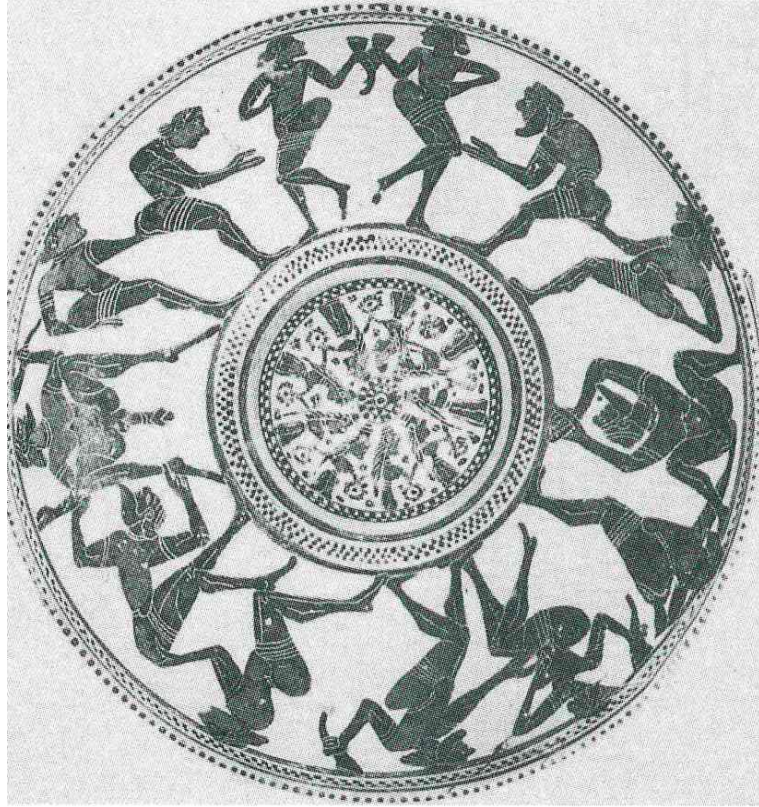
Resim 51. İki tarafı bezemeli levha.

Berlin F 893. Geç Korinth Dönemi. Bir yüzde öküzü ile tarla süren çiftçi, diğer yüzde bir seramik fırını. M. Akurgal, 1997. Lev.72:1.

3.2.4.7. Seks Sahneleri

Arkaik Dönem Attika sanatının sevilen konusu olan seks, Korinth vazo ressamlığında nadir olarak görülür.⁶⁴ Bazen şişko dansçılar-komastlar aşırı müstehcen ve kocaman penisleri ile acayip biçimlerde çizilmişlerdir. Bu sahnelerin olduğu vazolarda aynı zamanda kadınlar şenliği de yer alır (Resim 53).⁶⁵

Seks konusu en çüretkar biçimde Tydeus Ressamı'nın kırmızı astarlı Geç Korinth Dönemi lekytosu üzerinde görülür (Resim 54). Protokorinth Dönem bir aryballos da bu tür saldırgan sahneler için öncü bir örnektir.⁶⁶

Resim 53. Phiale.

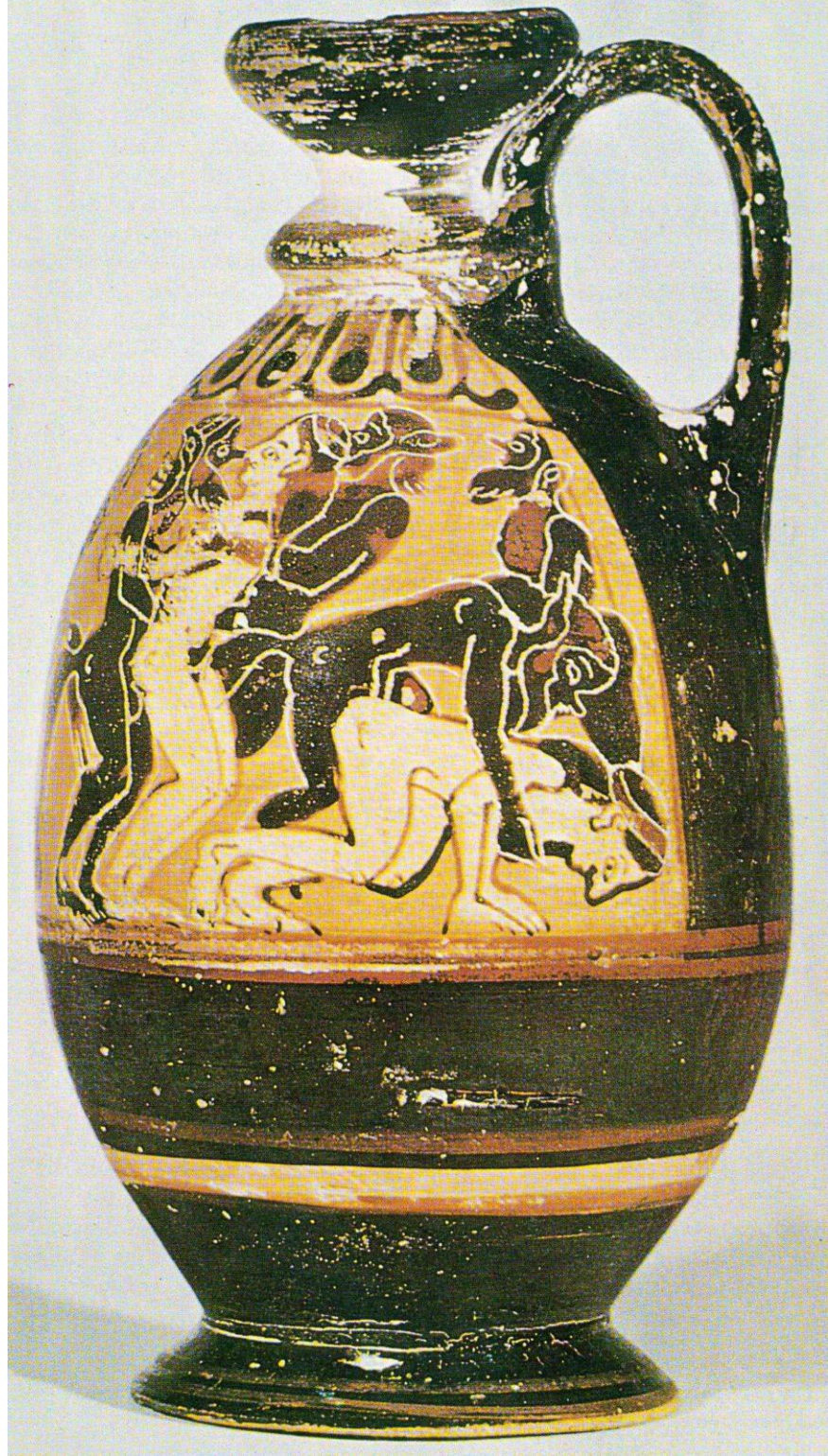
Atina 536. Korinth'ten. Çap 18,5 cm. Patras Ressamı. Orta Korinth Dönemi.

M. Akurgal, 1997. Lev.52.3.

⁶⁴ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

⁶⁵ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

⁶⁶ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

Resim 54. Lekythos.

Berlin Inv.3243. H. 14,2 cm. Tydeus ressamı. Ge Korinth I. Dönem.

M. Akurgal, 1997. Lev.XIX.

3.2.4.8. Komastlar

Korinth vazoculuğunun sıradan bir konusudur. Bunlar Geçiş (Transisyonal) Dönem’inden Geç Korinth I Dönemi’ne değin çeşitli vazolar üzerinde yer alırlar. Erken Korinth ve Orta Korinth Dönemi başında komast figürlü örnekler çok boldur.⁶⁷

Özel bir tür elbise giyerler. Karın ve kalça bölgeleri şişkindir. Genel olarak ritmik bir düzende dans ederler, ancak bazen de çılgın, müstehcen bir biçimde hareket halindedirler (Resim 53).⁶⁸ Bu tür tasvirlerinde vahşi ve iğrençtirler, çoğu kez priapos halindedirler.⁶⁹ Çok içerler, bu onların yaşam tarzlarıdır.

Bunlar genellikle yuvarlak aryballoslarda bollukla işlenmiştir. Bu kaplar da, tıpkı savaşçı figürlü ve dört yaprak rozetli aryballoslarda olduğu gibi, baştan savma boyanmışlardır.

3.2.4.9. Kadın Şöleni

Pyxis, tabak ve aryballos türü vazolarda, şişeler üzerinde geniş bir dekorasyon alanı bulmuşlardır. Kadınlar bu sahnelerde bir şenlik içerisinde verilirler.⁷⁰

“Dans ederler, müzik çalar, içerler, sunu yaparlar ve bir resmigeçit alayı biçiminde dizilirler. Bazen de dizleri üzerinde küçük çocuklar yer alır. Bu temada kurban sahneleri ve ziyafet (banket) sahneleri de işlenir. Bazen bu şenliklerde kadınlar ve erkekler birlikte dirler.

Kadınlar şöleni konusu Artemis kültü ile ilişkilidir. Korinth’te özellikle Artemis önde gelen tanrıçadır. Artemis kadınların koruyucusudur. Özellikle genç kızlar Artemis’e taparlar. Artemis doğada yetişen, gelişen her varlığın, bitkilerin, bereketin, hayvanların, insanlığın, dolayısıyla kötü davranışlı komastların da ana tanrıçasıdır.”⁷¹

⁶⁷ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

⁶⁸ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

⁶⁹ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

⁷⁰ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

⁷¹ M. Akurgal, **a.g.e.**, 102 s.

Resim 55. Şiše.
Baltimore 48.192. H. 13,9 cm. Skating Ressamı. Orta Korinth Dönemi.
M. Akurgal, 1997. Lev.53:2.

Resim 56. Şiçe.
Montpellier, Inv.127. H. 17 cm. Bezieres Frauenfest Ressamı. Orta Korinth Dönemi.
M. Akurgal, 1997. Lev.53:3.

SONUÇ

Korinth, M.Ö. 8. yüzyılın üçüncü çeyreğinden itibaren seramik sanatında gelişmeye başlamıştır. Seramik ticaretiyle bu dönemin önemli merkezlerinden biri olan Korinth birçok merkezde atölye grupları sayısız kap üretmiş, sanatçı gruplar Doğu etkili süsleme sistemi ile onları süslemiştir. Denizci kavimlerle üretimler birçok bölgeye dağıtılmıştır. Aryballos, alabastron, pyksis, kotyle, krater gibi kapların yoğun üretildiği Korinth'te oryantalizan stil benimsenmiş ve kaplar üzerinde bitkilerin yoğun kullanıldığı doldurma ve geometrik bezemeler doğuda hayvansal stilin benimsendiği kaplarda ayırıcı olarak kullanılmıştır. Korinth seramik üretiminde lider merkez olmuştur. Birçok merkez Korinth taklidi eserler üretmeye başlamıştır. Korinth başlı başına boyamanın yapıldığı bezemenin merkezidir. Chigi Atölyesi, Cumae Grubu gibi önemli atölyelerin merkezidir. Ana figürlerin yanında görsel bezeme ziyafeti ile vazolar bu dönemde zenginleşir.

Protokorinth erken evrelerinde basit geometrik bezemeler; dikey çizgiler, kareler, dörtgenler, spiraller, çarpılar, gamalı haç motifi, dil sıraları, sarmallar, dama tahtası, üçgenler, saç örgüsü, noktalar ve daireler, kompozit bezemeler, ışınlar, z-s sıraları, zigzag dizileri, meander sırası, paralel çizgiler seyrek olarak kapların geniş yüzeyine yayılmıştır.

Protokorinth Döneminin orta evrelerinde zenginleştirilmiş geometrik bezemeler yoğun olarak kapların geniş yüzeyinde figürlü bezemeleri ayırıcı panel motifleri olarak bezenmişlerdir. Bu dönemde bitkisel bezemeler yoğunlaşmıştır. Geç evrelerde ise geometrik bezemeler yoğun olarak kapların geniş yüzeyinde düzenli olarak bezenmeye devam etmiştir.

Bu tezin konusu olan Korinth Dönemi seramiklerindeki bezemeler; geometrik bezemeler, bitkisel bezemeler, hayvan figürlü bezemeler, insan figürlü bezemeler, mitolojik konulu bezemeler olarak gruplandırılmıştır. Gelişimlerine ve dönemlerine göre örnekler incelenmiştir. Çalışmalarımın ana kaynağını oluşturan bu bezemelerden yola çıkarak balta formları tasarlamış ve bu formlar üzerine birebir bezemeler uygulanmıştır.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

ALABASTRON: Parfüm kabı olarak kullanılan bu form, yayvan bir ağız kenarına, ince, kısa bir boyuna, uzun, dar kaidesiz bir gövdeye sahiptir. Korinth alabastronları M.Ö.7.yüzyılın ortalarında görülür ve yoğun olarak uzun süre üretilir.

ARYBALLOS: Erken Protokorinth Dönem’de ilk defa ortaya çıkmıştır. Geniş bir dudak tablasına, omuzdan dudağa uzanan şerit şeklinde kulplara sahiptir. Gövde formu dönemlere göre farklılıklar gösterir. Erken Protokorint’te geniş kaideli, Geç Protokorint’te sivri dipli, Transisyonel Dönem’de küresel gövdeli aryballos, Erken ve Orta Korinth Dönem’de küresel gövdeli, düz kaideli tipleri üretilmiştir. Form ile tarih arasında sıkı bir ilişki olduğundan, Korinth seramiğinin tarihlendirilmesinde oldukça önemli bir rol oynar. Attika’da, M.Ö.6.yüzyılın son çeyreğinden itibaren küresel gövdeli tipler üretilmiştir.

AMPHORA: Su, şarap ve benzeri sıvıları taşımak için kullanılan, dar boyunlu ve geniş gövdeli bir kaptır. Adını Yunanca “amphi”(çift taraflı) ve “phoros” (taşımak) kelimelerinin birleşiminden alır. Tunç Çağı’ndan beri değişik formları üretilen amphoralarının birçok tipi bulunmaktadır. **Boyunlu Amphora:** Geniş gövdeli, uzun boyunlu amphoralardır. M.Ö.8.yüzyılın sonundan itibaren görülmeye başlar. M.Ö.6.yüzyılın ilk yarısında form biraz küçülmüş ve ovalleşmiştir.

AMPHORİSKOS: Amphoraya benzeyen, oldukça küçük boylu kapalı kap. Fikellura seramiğinde özel bir öneme sahiptir.

DİNOS: Dip kısmı yuvarlatılmış, küresel gövdeye sahip, kulpsuz bir kap formudur. Kaidesi olmadığı için onu taşıyacak ayrı bir ayakla birlikte üretilir. M.Ö.7.yüzyılın ortasından, M.Ö.5.yüzyılın sonuna kadar görülür. Dinosların metal kapların etkisiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir.

EXALEIPTRON (KOTHON): Exaleiptron (kothon), gövdenin üst kısmı yuvarlatılarak içe doğru döndürülen ve dudak uç kısmı aşağı doğru sarkıtılan forma

sahip bir kasedir. Az miktarda sıvı ya da tozu, dökülmeden saklamak için kullanılır. Formu bugünkü hokkalara benzetilebilir.

FİRNİS: Firnis, suyla inceltilmiş temiz kildir. Bu kil, fırınlama öncesinde vazo yüzeyine sürüldükten sonra, yüksek ısıda fırınlama işleminin yapılmasıyla parlak siyah, kırmızı veya kahverengi renge dönüşür.

FRİZ: Bir şerit gibi uzunlamasına gelişen bezemelerdir.

GRİPHON: Kartal başlı aslan gövdeli ejderha.

HYDRİA: Amphoraya benzeyen, fakat içindeki sıvıyı kolay dökülebilmek için gövdede dikey üçüncü bir kulpa sahip kap formudur. Su taşımak için üretilmiş olan bu kapların en erken örnekleri Korinth'te üretilmiş, M.Ö.7.yüzyılın sonlarında Attika'da görülmeye başlanmıştır.

HORİZONTAL: Yatay veya çizgidir.

KALATHOS: Kalathos kulplu ya da kulpsuzdur, sepet biçimli kaptır. Boyut olarak ufaktır. Kutsal alanlarda bolca ele geçmiştir. Çoğunlukla, basit bant desenleri ile boyalıdır.

KERNOS: Daha çok dinsel amaçlı olduğu bilinen, merkezdeki bir kaideye tutturulmuş birkaç kaptan oluşan bir formdur.

KLİNE: Mermer yatak.

KIRMIZI FİGÜR TEKNİĞİ: Bu teknikte, sanatçı fırınlama öncesinde resim yapacağı alanı boş bırakır ve vazunun bütün yüzeyini astarla boyar. Fırınlama işleminden sonra, astar sürülen alanlar siyah renge dönerken, resim yapılacak alan vazunun renginde kalır. Sanatçı fırçayla, ek boyalar kullanarak bu boş alana resim yapar. Kırmızı figür tekniği ilk M.Ö.530 yılında kullanılmaya başlanmıştır.

KONTUR TEKNİĞİ: Bu teknikte sanatçılar figürlerin konturlarını bir fırça ile çizerler. Gövde boş kalmakla birlikte, bazen ek boya ile detaylandırılır.

KOTYLE: Düz bir ağız kenarına, yere paralel ince kulplara, derin gövdeye ve alçak kaideye sahip, Korint'e özgü, küçük boyutlu içki kaplarıdır.

KRATER: Geniş gövdeye, açık ağza, konik bir gövdeye sahiptir. Şarapla suyu karıştırmak ve şarabı soğutmak için kullanılmaktadır. Oldukça uzun bir dönem üretilmiş olan bu kapların birçok tipi vardır. **Destekli Krater:** Geniş bir dudak tablasına, dudak tablasından çıkan geniş kulplara ve omuzdan çıkıp kulpla birleşen bir desteğe sahiptir. İlk kez Korinth'te M.Ö.7.yüzyılın sonlarında üretilmiştir. Attika'da en çok altıncı yüzyılın ikinci yarısında görülür. Erken Attika örneği olarak Sophilos'un kraterleri gösterilebilir. **Volütlü Krater:** Omuzdan çıkan ve dudak hizasını aşarak içe doğru kıvrılan plastik bir volüte sahiptir. M.Ö.575 yıllarına tarihli François Vazosu en erken volütlü kraterlerden biridir. Bu kaplar, Peloponnesos bronz vazolarının taklidi olarak ortaya çıkmıştır. **Khaliks Krater:** Gövde altından çıkan, uçları yukarı kalkık kulplara sahiptir. En erken örnek, M.Ö.530 yıllarında Eksekias tarafından yapılan bir kraterdir. **Çan Krater:** Çan şeklinde bir forma sahip olduğu için bu adı almıştır. M.Ö 5. yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. M.Ö.4.yüzyılda çok görülür.

KYATHOS: Erken dönemlerde çift kulplu yapılan, daha sonra uzun tek bir kulpa sahip olan açık kaplardır. Kapalı kaplardan sıvıları almak için kullanılmaktadır. Kyathosların, M.Ö.530 yıllarında Etruria'ya ihraç edilmek üzere, Nikosthenes tarafından yapıldığı bilinmektedir. Bu kap daha sonraları ölü gömme törenlerinde de kullanılmıştır.

KYLİKS: Geniş ağız kenarına, yere paralel ve hafif yukarı kalkık kulplara, sığ bir gövdeye, değişik tipte kaideye sahip içki kabıdır. **Kuşlu, Komastlı, Siana, Bantlı, Dudaklı, Gözlü** gibi birçok alt tipi vardır. Kyliklerin gelişim dönemleri

oldukça iyi tespit edilmiş olduğundan, tarihlendirmede oldukça büyük öneme sahiptir.

LEKANE-LEKANİS: Derin çanak biçiminde, küçük kulplara sahip, düz kaideli veya kaidesiz kap formudur. Kapaklı olan örneklerine lekanis adı verilir. Attika'da Geometrik Dönem'den itibaren üretilir.

LEKYTHOS: Parfüm kabı veya tuvalet yağı şişesi olarak kullanılmıştır. İki ana tipi bulunur; Protogeometrik lekythos tipi ve deianira tipi. Bu tiplerin yanında M.Ö.560 civarında geniş omuzlu yeni bir tip ortaya çıkmıştır. M.Ö.530'dan itibaren ise silindir gövdeli lekythoslar görülmektedir. Bu tip geç siyah figürde profildeki hatları daha da keskinleşerek devam eder. M.Ö.5.yüzyılda beyaz zeminli lekythoslar ortaya çıkmıştır.

MASTOS: Alt kısmı meme başı şeklinde, gövdesi geniş, bir ya da iki kulplu kap.

METOPE DEKORU: Aralarında bölmeler olan dikey çizgi bantlar arasına yapılan dekor.

MIX TEKNİK: Kontur tekniği ile siluet tekniğinin aynı anda kullanılmasıdır.

OİNOKHOE: Antik Çağ seramiği içinde, en çok kullanılan kap formudur. Bugünkü sürahilerin işlevini taşımaktadır. Yuvarlak ağızlı ve yonca ağızlı olmak üzere iki ana tipi bulunmaktadır. Sadece kırmızı figür tekniğinde on farklı tipte oinokhoe vardır. Geç örneklerde boyundan omuza geçiş keskindir. Ancak, Protogeometrik Devir'de standart tipte örnekleri bulunmaktadır. Bu tip Attika'ya Protokorinth Devri'nde geçmiştir.

OLPE: Oinokhoe ile benzerlik göstermektedir. Antik adı, Orta Korinth Dönemi'ne ait bir aryballos üzerinde görülmektedir. Korinth'de M.Ö.7. yüzyılın

ortası ile M.Ö.6.yüzyılın ilk çeyreğinde görülür. Attika'da erken siyah figür döneminde yoğun üretilmiştir.

PHIALE: Tabak şeklinde, kulpsuz, kaidersiz sığ bir kap formudur. Bugün kullandığımız hamam tasına benzemektedir. Bazı örneklerinin içinde bulunan ve omphalos adı verilen kabarıklıktan dolayı, bu kaplara omphalos-phiale adı verilir. Kurban sunma törenlerinde kullanılır. Khios ve Korinth seramiğinde M.Ö.6.yüzyılın başından itibaren görülmektedir. Doğu kökenli metal kaplardan esinlenilerek üretilmiştir.

PİNAKS: Duvara asmak için yapılmış, üzerinde resim bulunan kil levha.

PYKSİS: Kapaklı, yuvarlak gövdeli, değişik tiplerde kaideye sahip, kutu şeklinde bir kaptır. Attika'da en erken örnekler, Protogeometrik ve Geometrik Dönem'de görülen, yuvarlak gövdeli örnekler ve üçayaklı pyksisler vardır.

PYKSİS KALATHOS: Üzerine bir kapak ilave edilmiş kalathos biçimli kaptır. Özellikle Protokorinth Dönem'de moda olan bir formdur. Bezemesi siluet şekillerden ve çizgilerden oluşur.

POLİKROMİ TEKNİĞİ: Çok renklilik.

SİLÜET TEKNİĞİ: Bu teknikte yapılan figürler tamamen siyah astarla yapılır. Resimler bir gölge gibi görünür. Bundan dolayı bu tekniğe "Gölge Görüntü Tekniği" adı da verilir.

SİKYON: Mora yarımadasının kuzeyinde, Korinth ve Achaea kentleri arasında bulunan Antik Yunan kentidir. Kent, Korinth Körfezine yaklaşık 3 km mesafede alçak bir düzlük üzerine M.Ö. 7. Yüzyılda kurulmuştur.

SİYAH FIGÜR TEKNİĞİ: Bu teknikte fırınlama öncesinde, bir fırçayla vazo yüzeyine ince astar ile resim yapılır. Fırınlama sonrasında astarla yapılan bu

resim siyah renge döner. Sanatçı elindeki keskin bir bıçak veya sivri uçlu bir aletle figürlerin detaylarını kazıma çizgilerle belirtir.

SKYPHOS: Korinth tipi Skyphos'lar ince cidarlı, derin gövdeli, halka kaideli, içi ve dışı firnislidir. İnce düz dudağın altında iki adet yatay kulba sahiptir. M.Ö. 6. yüzyılda form ve çizimde Korinth'e bağlı olan sanatçılar Skyphos'ları genellikle komast sahneleri ile boyamışlardır. Atina'daki Korinth tipi Skyphos'larda ayağın biraz üstünde bir bant şeklinde rezerve ya da bezemeli bir alan yer alır. Bunlar erken örneklerden miras kalan özelliklerdir.

M.Ö. 6. yy Skyphos'lar erken küçük bodur türlerin devamıdır. M.Ö. erken 5. yy. da kapların hacimleri azalır ve genel olarak daha küçük ve zarif üretimler görülür. M.Ö. 4. yüzyılda gelişme hızlı ancak kötüdür. Kulplar M.Ö. 5. yüzyılda görülen at nalı şekliyle üçgen şekle dönmüştür ve birleşme noktaları birbirine çok yaklaşmıştır. Çapraz taralı bezeme yaygın olarak kullanılır, çok az bezemesiz örnek vardır. Form M.Ö. 4. yy sonuna kadar ve sonrasında görülmeye devam eder.

SPHINKS: Kafası koç, kuş ve insan, gövdesi ise uzanan bir aslan şeklini alan heykel.

ŞEVRON: Zik-zak kıvrım.

KAYNAKÇA

AKURGAL, Meral; **Korinth Seramiği M.Ö. 750 - 550**, İstanbul, Kasım 1997, 14 s.

ATİLA, Cenker; “Antik Yunan ve Batı Anadolu Seramiği”, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 62s.

BAKIR, Tomris; **Korinth Seramiğinde Aslan Figürünün Gelişimi**, 1982b, Aslan Tipi: 32-65, 84 s.

COŞKUN, Gözde; “Oryantalizan Dönemde Korinth Seramiğinde Bezeme Gelişimi” , Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aydın 2007, 39 s.

PAYNE, Humfry; **Necrocorinthia A Study Of Corinthian Art In The Archaic Period**, Mcgrath Publishing Company, College Park, Maryland 1971, 3 s.

SERRA SOMERSAN, Tülin; “Antandros Korinth Seramikleri”, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2007, 14 s.

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Sikyon>

<http://www.belgeler.com/blg/189m/oryantalizan-donem-seramiginde-bezeme-gelisimi-decoration-development-of-orientalisan-era-ceramics>

<http://daskyleion.tripod.com/index.html>

<http://www.ceramicstudies.com>

<http://www.clevelandart.org/collections/collection%20online.aspx?type=refresh&sliderpos=2&searchoption=1>

<http://www.clevelandart.org/collections/collection%20online.aspx?type=refresh&sliderpos=2&searchoption=1>

<http://www.beazley.ox.ac.uk/index.htm>

www.csub.edu/~sstone/art381/greekho2.doc

EKLER: UYGULAMA FOTOĞRAFLARI

Uygulama 1

Porselen Çamuru 1200°C , Elle Şekillendirme, Sırüstü Dekor Tekniği 720°C

Uygulama 2

Kahverengi Stoneware 1050°C, Elle Şekillendirme, Mishima Dekor Tekniği

Uygulama 3

Beyaz Şamot, 1050°C, Elle Şekillendirme

Uygulama 4

Beyaz Vakum Çamuru 1000°C, Elle Şekillendirme, Dekor Renkli Astar

Uygulama 5

Kahverengi Stoneware 1050°C, Elle Şekillendirme, Kazıma Tekniği

Uygulama 6

Kırmızı Çamur 980°C, Elle Şekillendirme, Terra Sigilata, 920°C

Uygulama 7

Beyaz Vakum Çamuru 1000°C, Elle Şekillendirme, Sgraffito Dekor Tekniği,
Terra Sigilata, 920°C

Uygulama 8

Kahverengi Stoneware 1050°C, Elle Şekillendirme, Artistik Sır 1050°C

ÖZGEÇMİŞ

Ad, Soyadı: Seval Zanat

Doğum Yeri ve Yılı: Manisa, 1985

Yabancı Dil: İngilizce

Eğitim:

Lisans: 2008, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü

Lise: 2003, Manisa Anadolu Öğretmen Lisesi

İş Tecrübesi:

Kepek Keramik Seramik Atölyesi (Çanakkale)

Mayıs 2008 – Ağustos 2008

Verda Seramik Atölyesi (İzmir) Temmuz 2010 – Temmuz 2011

XOX Ceramics Seramik Atölyesi-B.U. İnşaat (İzmir)

Ekim 2011- Haziran 2012

Ödüller:

43. Ulusal Troia Festivali Seramik Ürün Yarışması Sergileme Ödülü / İki Çalışma (2006)

İzmir Rotary Kulübü 11. Altın Testi Seramik Yarışması Şahıs ve Kuruluş Ödülü (2010)